

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-09

Diarienummer SMF-2023-03365

Handläggare

Lena Thylén

Telefon: 031-368 10 13

E-post: lena.thylen@stadsmiljo.goteborg.se

Åtgärdsförslag för budget i balans stadsmiljönämnden 2023

Förslag till beslut

I stadsmiljönämnden:

1. Stadsmiljönämnden förklarar uppdraget att ta fram tillägg i åtgärdsförslag för budget i balans (stadsmiljönämnden 2023-05-17 § 124) fullgjort.
2. Stadsmiljönämnden godkänner förvaltningens förslag till åtgärdsplan för ekonomi i balans 2023 om 38 miljoner kronor enligt bilaga 3 till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande.
3. Stadsmiljönämnden justerar besluten omedelbart.

Sammanfattning

I samband med delårsrapport mars (SMF-2023-00654) redovisade nämnden ett negativt resultat för perioden samt en negativ prognos på –130 miljoner kronor. Enligt styrande dokument ska förvaltningsdirektör inom 20 kalenderdagar presentera förslag till åtgärder för nämnden. Det åtgärdsförslag som presenterades på ett extra nämndsammanträde återremitterades till förvaltningen (2023-05-17 § 124); nämnden gav då förvaltningen i uppdrag att göra tillägg och ta fram åtgärder som uppgår till 30, 60 och 90 miljoner kronor. Kommunstyrelsen har den 24 maj 2023 fattat beslut om att ge stadsmiljönämnden höjt kommunbidrag om 92 miljoner kronor för 2023 och framåt. Förvaltningen har mot bakgrund av kommunstyrelsens beslut tagit fram ytterligare en handlingsplan som möter underskott om 38 miljoner kronor (bilaga3).

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Konsekvenser finns beskrivna i det tjänsteutlåtande som lades fram till ärendet när det återremitterades av nämnden (2023-05-17 § 124). Konsekvensernas beskrivning baseras på åtgärdsförslag om 130 miljoner kronor som finns bilagt ovan nämnda tjänsteutlåtande. Beskrivna konsekvenser minskar om behovet, nivån på och summan av åtgärder sänks.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp och skyddskommitté (FSG) har informerats 2023-04-20 och 2023-05-11. Partssamverkan mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer har genom FSG skett 2023-05-16.

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande SMN 2023-05-17, inklusive bilaga 1 Åtgärdshandling
2. Åtgärdshandling 30 miljoner kronor
3. Åtgärdshandling 38 miljoner kronor
4. Åtgärdshandling 60 miljoner kronor
5. Åtgärdshandling 90 miljoner kronor
6. Protokollsutdrag stadsmiljönämnden 2023-05-17 § 124
7. Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2023-04-13 (SMF-2023-00657)

Ärendet

Stadsmiljönämnden har återremitterat förvaltningens åtgärdsförslag för budget i balans. Nämnden har givit förvaltningen i uppdrag att göra tillägg genom att ta fram åtgärder som uppgår till 30, 60 och 90 miljoner kronor. Kommunstyrelsen har den 24 maj 2023 fattat beslut om att ge stadsmiljönämnden höjt kommunbidrag om 92 miljoner kronor för 2023 och framåt. Förvaltningen har mot bakgrund av kommunstyrelsens beslut tagit fram ytterligare en handlingsplan som möter underskott om 38 miljoner kronor (bilaga3).

Beskrivning av ärendet

I samband med delårsrapport mars (SMF-2023-00654) redovisade nämnden ett negativt resultat för perioden samt en negativ prognos på –130 miljoner kronor.

Enligt gällande styrande dokument ska förvaltningsdirektör inom 20 kalenderdagar presentera förslag till åtgärder för nämnden. Det åtgärdsförslag som presenterades på ett extra nämndsammanträde återremitterades till förvaltningen (2023-05-17 § 124); nämnden gav då förvaltningen i uppdrag att göra tillägg och ta fram åtgärder som uppgår till 30, 60 och 90 miljoner kronor.

Nämnden har, efter det att en uppföljningsrapport med negativa avvikelser framlagts för nämnden, 30 kalenderdagar på sig att fatta nödvändiga beslut om åtgärder.

Kommunstyrelsen har den 24 maj 2023 fattat beslut om att ge stadsmiljönämnden höjt kommunbidrag om 92 miljoner kronor för 2023 och framåt. Förvaltningen har mot bakgrund av kommunstyrelsens beslut tagit fram ytterligare en handlingsplan som möter underskott om 38 miljoner kronor (bilaga3).

Förvaltningens bedömning

Underlaget har tagits fram på kort tid. Åtgärderna är möjliga att genomföra men kommer med konsekvenser i paritet med nivå och summa.

Att inom ram hantera prognostiserat underskott om 130 miljoner kronor innebär besparingar på upp till drygt 10 procent av påverkningssbar helårsbudget. Med nu beviljade tilläggsbudget omfattar besparingarna cirka 3% av påverkningssbar helårsbudget.

Stadsmiljönämnden är en viktig part i den nya organisationen för stadsutveckling. Det är olyckligt att en nystartad organisation under uppbyggnad tvingas in i sparläge.

Lena Thylén
ekonomichef
stadsmiljöförvaltningen

Anders Ramsby
direktör
stadsmiljöförvaltningen

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-09

Diarienummer SMF-2023-03365

Handläggare

Lena Thylén

Telefon: 0730723027

E-post: lena.thylen@stadsmiljo.goteborg.se

Åtgärdsförslag för budget i balans stadsmiljönämnden 2023

Förslag till beslut

Stadsmiljönämnden godkänner förvaltningens förslag till åtgärdsplan för ekonomi i balans 2023 enligt bilaga 1 till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande

Sammanfattning

I samband med delårsrapport mars 2023 redovisade nämnden ett negativt resultat för perioden samt en negativ prognos på -130 miljoner kronor. Ärendet med bilaga 1 innehåller förslag till åtgärder så att nämnden senat till utgången av innevarande budgetår når en budget i balans. Den ekonomiska effekten av åtgärdsförslagen uppgår till cirka 135 miljoner kronor för 2023 och cirka 380 miljoner för 2024.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Nämnden har en omfattande uppdragsverksamhet och tillsammans med bundna kostnader samt avskrivningar och ränta, är 60 procent av budgeterad omslutning inte påverkansbar. Att inom ram hantera prognostiserat underskott om 130 miljoner kronor innebär besparingar på drygt 10% av påverkansbar helårsbudget. Att effektuera besparingsåtgärder på ett halvt år kommer ha en påverkan på stadens offentliga rum. Och innebära märkbart sänkta servicenivåer som påverkar både boende, besökare och näringsliv. Besparingar på kort sikt skapar i förekommande fall fördyringar i framtiden. Nämndens uppdrag avseende det offentliga rummet har påverkan på besöksnäringen samt stadens attraktionskraft och möjlighet för näringslivets kompetensförsörjning. Sänkta ambitionsnivåer avseende servicenivåer och tjänster får påverkan på näringsliv i stort och besöksnäring i synnerhet.

Bedömning ur ekologisk dimension

De offentliga rummen spelar en avgörande roll för stadens förmåga att hantera climateffekterna, genom att de bidrar med värdefulla ekosystemtjänster som att rena luften och ta hand om regnvattnet, vara livsmiljöer för olika arter samt att de skapar förutsättningar för ett hållbart resande. Med sänkta ambitionsnivåer inom stadsmiljönämndens verksamhet finns det risk för negativa konsekvenser för biologisk mångfald och försämrad förmåga att hantera torka och översvämning samt försämrad rening av vatten.

Sänkta ambitionsnivåer avseende servicenivåer och tjänster får stor påverkan på det utvecklingsarbete som bedrivs inom nämndens verksamhetsområde för att möta utmaningar kring hållbart resande och omställning av transportsystemet. De

ambitionssänkningar som föreslås får negativ påverkan på omställningstakten mot ett hållbart transportsystem och de målsättningar som finns i miljö- och klimatprogrammet.

Bedömning ur social dimension

De offentliga rummen blir allt viktigare när Göteborg växer och fler människor ska leva här. Människor behöver stadens gator, parker, torg, badplatser, naturområden och lekplatser. Den fysiska miljön vi lever och verkar i, det vill säga livsmiljön, har stor betydelse för människors välbefinnande, hälsa och vardagsliv. I stadsmiljöförvaltningens uppdrag ligger att förvalta och utveckla livsmiljöer genom att tillhandahålla park- och naturområden, stadsrum och transportsystem. Förvaltningen ska verka för en planering som utjämnar skillnader i livsvillkor och bidrar till en mer jämlik stad genom att skapa och förvalta trygga, tillgängliga och variationsrika natur- och stadsmiljöer i hela staden och genom att utveckla ett transportsystem som bidrar till en mer jämlik tillgång till stadens resurser i form av arbetsplatser, skola, service och väl omhändertagna närmiljöer.

Hållbarhetsdimensionerna är sammanlänkade i stadsmiljönämndens verksamhet och förmågan att bidra till omställning av transportsystemet får exempelvis stor påverkan på den sociala hållbarheten, jämlik tillgång till stadens resurser samt påverkan från buller och luftföroreningar.

En omfattande sänkning av servicenivåer har en negativ inverkan på boende, besökare och näringsliv genom att de offentliga rummen kommer upplevas mindre omhändertagna och inte lika attraktiva att röra sig i till fots eller med cykel eller för rekreation. Nämndens uppdrag avseende det offentliga rummet har direkt koppling till samverkan inom kommungemensamma frågor som trygghetsarbete, folkhälsoarbete, sociala erfarenheter i samhällsplaneringen samt samverkan med civilsamhället såväl som samverkan med externa aktörer. En sänkt ambition i uppdraget att sköta, förvalta och utveckla den befintliga staden får stor påverkan på möjligheten att bidra i det gemensamma arbetet. För att kunna samverka med andra förvaltningar och bolag, polis, fastighetsägare, bostadsbolag med flera är det avgörande att förvaltningen har utrymme att genomföra riktade insatser vilka kraftigt begränsas med föreslagna besparingar.

Staden ska fungera för alla som bor, vistas och verkar i Göteborg oavsett socioekonomisk status, geografisk hemvist, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning. En förutsättning för att skapa detta är att förvaltningen aktivt arbetar med att skapa möjlighet till delaktighet och inflytande. Arbetet med delaktighet och inflytande behöver utvecklas inom förvaltningen och mellan NOS-förvaltningarna vilket försvåras när möjligheter till utvecklingsarbete begränsas.

Samverkan

Information i FSG har skett 2023-04-20 samt 2023-05-11
Samverkan sker 2023-05-16

Bilagor

1. Åtgärdsförslag

Ärendet

Ärendet med bilaga 1 innehåller förslag till åtgärder så att nämnden senast till utgången av innevarande budgetår når en budget i balans. Den ekonomiska effekten av åtgärdsförslagen uppgår till cirka 135 miljoner kronor för 2023 och cirka 380 miljoner för 2024.

Beskrivning av ärendet

I samband med delårsrapport mars 2023 redovisade nämnden ett negativt resultat för perioden samt en negativ prognos på -130 miljoner kronor. Enlig gällande styrande dokument ska förvaltningsdirektör inom 20 kalenderdagar presentera förslag till åtgärder för nämnden. Åtgärdsförslaget hanteras på ett extra nämndsammanträde 17 maj

Nämnd har, efter det att en uppföljningsrapport med negativa avvikelser framlagts för nämnden, 30 kalenderdagar på sig att fatta nödvändiga beslut om åtgärder

Inför bildandet av de fyra nya stadsutvecklande nämnderna gjordes en uppskattad schablonmässig fördelning av tidigare stadsutvecklande nämnders budgetramar. Under årets första månader har ett intensivt arbete gjorts i att identifiera ekonomiska flöden utifrån tidigare beslut. Delar av verksamhet som först till nämnden saknade full finansieringen i den budget som fördelades. Nämndens verksamhet påverkas också av en hög inflation som i vissa fall kraftigt överstiger indexuppräknningen av tilldelad budget. Framför allt på kostnader för verksamhet såsom serviceresor, skötsel, bygg och anläggning.

Så här sent in på året är många åtgärder och aktiviteter redan beställda. Att bromsa och sänka kostnader behöver göras med framförhållning. I tabellen över möjliga kostnadsbesparingar framgår hur stor effekt som kan uppnås innevarande år och nästkommande år om åtgärden inte är tillfällig.

Stadsmiljöförvaltningen, som nystartad förvaltning, kommer under året att behöva genomlys och analysera verksamhetens långsiktiga behov kopplat till exempelvis drift, underhåll, funktion och kapitalvärde på nämndens anläggningar. Med föreslagna besparingar finns stor risk att påbörjat utvecklingsarbete och ambitionshöjningar utifrån tidigare politiska uppdrag samt stadens övergripande mål nu avbryts eller bromsas med förgäveskostnader och tappad framfart som konsekvens. Med de besparingar som föreslås kommer detta påverka målsättningar inom miljö- och klimatområdet samt jämlik stad och sociala perspektiv.

Nämnden har i enlighet med stadens processer lämnat in nomineringsunderlag inför budget 2024. Detta nomineringsunderlag bygger på att verksamheten är i balans 2023.

Förvaltningens bedömning

Underlaget tagits fram på kort tid och bedömningen är att åtgärder är möjliga men får konsekvenser.

Att inom ram hantera prognostiserat underskott om 130 miljoner kronor innebär besparingar på drygt 10% av påverkningsbar helårsbudget. Att effektuera besparingsåtgärder på ett halvt år kommer ha en påverkan på stadens offentliga rum. Och innebära märkbart sänkta servicenivåer som påverkar både boende, besökare, näringsliv och andra organisationer i staden.

Stadsmiljönämnden är en viktig part i den nya organisationen för stadsutveckling. Det är olyckligt att som nystartad organisation tvingas gå in i sparläge och bromsa administration och verksamhet då kraft behöver läggas på att bygga upp och implementera processer och rutiner.

Lena Thylén

Ekonomichef

Anders Ramsby

Förvaltningsdirektör

Bilaga 1b Åtgärdsförslag

Stadsmiljönämnden

2023-05-10

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av förvaltningens förslag.....	4
2	Avveckling av verksamhet.....	5
2.1	Frakttrafik i Göteborgs södra skärgård.....	5
2.2	Grön rehab	5
2.3	Tillköp av seniorkort.....	6
2.4	Avgiftsfri färjetrafik	6
2.5	Icke kommunala badplatser	7
2.6	Färdtjänstutskott.....	7
2.7	Arbetsmarknadsåtgärder	8
2.8	Politiska uppdrag	8
3	Sänkta servicenivåer	9
3.1	Sänkt ambitionsnivå på skötsel.....	9
3.1.1	Vinterväghållning	9
3.1.2	Barmark och grönskötsel	10
3.1.3	Renhållning	10
3.1.4	Badplatser	11
3.2	Sänkt ambitionsnivå på drift och underhåll av anläggningar...	12
3.2.1	Planerat underhåll	12
3.2.2	Systematiskt underhåll.....	13
3.2.3	Akut underhåll	13
3.3	Serviceresor	14
3.3.1	Avtalad grundläggande service.....	14
3.3.2	Servicenivåer vid resa	15
3.3.3	Begränsning av färdtjänstområdet	16
3.3.4	Resor till daglig verksamhet.....	16
3.4	Dialog, samverkan och evenemang.....	17
3.4.1	Minskad dialog och samverkan.....	17
3.4.2	Sänkt ambitionsnivå för evenemangsstaden.....	17
3.5	Minskat tjänsteutbud.....	18
3.5.1	Inte erbjuda sommargångar och sommartorg	18
3.5.2	Sänkt bevakning	19
3.5.3	Minskat utbud av aktivitetsplatser	19
3.5.4	Påverkansåtgärder och övriga tjänster	20

4	Ökad extern finansiering.....	20
4.1	Förändrade avgifter för starttillstånd	20
4.2	Schaktåterställning	21
4.3	Indexuppräkning på tecknade avtal	21
4.4	Parkering	21
5	Personal	21
5.1	Kompetensutveckling planering och personalvård	22
5.2	Nuvarande och kommande vakanser	23
6	Verksamhetsutveckling.....	23
6.1	Utredningar.....	23
6.2	IT-utveckling	24
6.3	Kommunikation.....	25
6.4	Värdeskapande stadsutveckling	25
7	Enkelt avhjälpna hinder.....	26

1 Sammanfattning av förvaltningens förslag

Rubrik	Åtgärd	Ekonomisk effekt 2023 (mnkr)	Ekonomisk effekt 2024 (mnkr)
2.1	Fraktrafik i Göteborgs södra skärgård	-1,9	-4,5
2.2	Grön rehab	-2,0	-
2.3	Tillköp av seniorkort	-24,0	-186,0
2.4	Avgiftsfri färjetrafik	0,0	-31,0
2.5	Icke kommunala badplatser	0,0	-0,7
2.6	Färdtjänstutskott	0,0	-0,1
2.7	Arbetsmarknadsåtgärder	0,0	-17,6
2.8	Politiska uppdrag	-5,4	-10,0
3.1.1.	Vinterväghållning	-2,7	-7,9
3.1.2	Barmark och grönskötsel	0,0	-4,0
3.1.3	Renhållning	-3,1	-6,3
3.1.4	Badplatser	-0,4	-3,0
3.2.1	Planerat underhåll	-19,3	-10,5
3.2.2	Systematiskt underhåll	-0,5	0,0
3.2.3	Akut underhåll	-11,3	0,0
3.3.1	Avtalad grundläggande service	-1,6	-5,3
3.3.2	Servicenivåer vid resa	-1,6	-3,8
3.3.3	Färdtjänstområde	-0,3	-14,5
3.3.4	Avgifter	-2,0	-27,5
3.4.1	Minskad dialog och samverkan	0,0	-2,1
3.4.2	Sänkt ambitionsnivå för evenemangsstaden	-0,6	-5,1
3.5.1	Inte erbjuda sommargångar och sommartorg	0,0	-4,7
3.5.2	Sänkt bevakning	0,0	-0,8
3.5.3	Minskat utbud av aktivitetsplatser	0,0	-6,3
3.5.4	Påverkansåtgärder och övriga tjänster	-0,6	0,0
4.1	Förändrade avgifter för starttillstånd	-4,5	-4,5
4.2	Schaktåterställning	-4,0	0,0
4.3	Indexuppräknings på tecknade avtal	-3,0	-3,0
4.4	Parkering	0,0	-17,9
5.1	Kompetensutveckling	-7,6	-2,6
5.2	Vakanser	-9,0	0,0
6.1	Utredningar	-5,5	0,0
6.2	IT-utveckling	-2,5	-0,1
6.3	Kommunikation	-0,2	-0,3
6.4	Värdeskapande stadsutveckling	-1,5	-3,0
7	Enkelt avhjälpna hinder	-20,0	0,0

2 Avveckling av verksamhet

Göteborgs Stad ombesörjer bland annat möjlighet till fraktrafik i Göteborgs södra skärgård, grön rehab, tillköp, avgiftsfri färjetrafik, icke kommunala badplatser, arbetsmarknadsåtgärder samt färdtjänstutskott. Stadsmiljöförvaltningen ser behov av ställningstagande vad avser inriktning av aktuell verksamhet.

2.1 Fraktrafik i Göteborgs södra skärgård

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Göteborgs Stad bär 85 procent av kostnaden för fraktrafik i Göteborgs södra skärgård. Förvaltningen har inte full finansiering av ingånget avtal för fraktrafiken, vilket innebär svårigheter att fullfölja uppdraget i nuvarande form. Avtalet är inte möjligt att omförhandla. Ett nytt avtal beräknas träda i kraft 2026.

Förvaltningen säkerställer därtill extraturer löpande under året (i huvudsak under perioden maj-augusti samt december).

Risker och konsekvenser

En förändrad ambitionsnivå bedöms ge stor påverkan på möjligheten att frakta gods och bilar/lastbilar ut till Södra skärgården. En förändring skulle även innebära en rejäl sänkning av ambitionen om en levande skärgård och leda till många kundsynpunkter.

2.2 Grön rehab

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen av kommunfullmäktige har fått i uppdrag, att organisera och starta Grön Rehab för stadens medarbetare under 2023. Verksamheter med grön rehabilitering i fokus tar olika form beroende på förutsättningar och behov. Gemensamt för grön rehabilitering är användandet av naturmiljöer och ett personalteam bestående av flera professioner inkluderande både medicinsk- och naturkompetens.

Stadsmiljöförvaltningen har ingen verksamhet ännu inom området och planen är att först genomföra en behovsanalys riktad till HR-specialister och HR-chefer för att få en bild av behovet och därefter skapa ett upplägg på en förebyggande eller rehabiliterande insats riktad till medarbetare inom stadens förvaltningar.

Risker och konsekvenser

Eftersom förvaltningen ännu inte har vidtagit några åtgärder i form av att anställa personal, eller utöka lokaler eller liknande så finns det ingen risk för

förgäveskostnader, då utredning och motsvarande görs av befintlig personal. Konsekvensen blir att förvaltningen inte kan fullgöra KF:s uppdrag och att medarbetarna i Göteborgs Stad inte kan använda Grön rehab som alternativ åtgärd för rehabilitering. Men genom att alla förvaltningar har upphandlad företagshälsovård som har många andra alternativa åtgärder och behandlingar att erbjuda är konsekvensen liten och inte märkbar för medarbetarna då verksamheten ännu inte har startat upp.

2.3 Tillköp av seniorkort

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I ramen har nämnden tillförts budget för tillköp för seniorkort. I nuläget genomförs cirka 17 miljoner resor per år. I Västra Götalandsregionen finns förslag om att erbjuda 25 procent rabatt för seniorer. Beslut i detta väntas sommaren 2023. Västtrafik kommer i samband med detta att besluta om en ny modell för seniorkort som träder i kraft 2024. Inför införandet avslutas befintliga avtal och nya avtal tecknas. Prisbilden för staden är ännu okänd. Avtalet med Västtrafik avseende seniorbiljetter har sex månaders uppsägningstid. I besparingsförslaget har förvaltningen utgått från att en uppsägning beslutas i maj och träder i kraft i november 2023.

Risker och konsekvenser

Seniorkorten har stor, positiv effekt på äldres rörlighet och självständighet. En höjning av åldersgränsen bedöms påverka de äldres rörlighet och självständighet negativt och samtidigt leda till större efterfrågan på serviceresor. Likaså kan en eventuell förändring medföra att förvaltningen blir av med statlig medfinansiering till investeringsprojekt (förutsatt att det inte går att identifiera andra motsvarande motprestationer).

2.4 Avgiftsfri färjetrafik

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I kommunbidragsramen har nämnden tillförts budget för avgiftsfri färjetrafik. Avtalet med Västtrafik avseende avgiftsfri färjetrafik på Älvsnabbare har sex månaders uppsägningstid. Om avtalet mellan kommunen och Västtrafik sägs upp av någon part kommer erbjudandet av kostnadsfria resor att upphöra i anslutning till att avtalet avslutas. Tidpunkten väljer Västtrafik utifrån sina förutsättningar samt en bedömning av lämpligast tillfälle ur resenärernas perspektiv.

Delar av kostnaden för den avgiftsfria färjetrafiken är medfinansiering av kapitalkostnaden för färjan Elvy. Detta regleras i ett separat avtal med Västtrafik som även det har sex månaders uppsägningstid.

Risker och konsekvenser

Kommunfullmäktige har fattat ett inriktningsbeslut om att erbjuda avgiftsfri färjetrafik till 2032. I beslutet ingår ett uppdrag om att teckna avtal. Att inte längre erbjuda avgiftsfri färjetrafik påverkar framför allt cyklister. Vid ett eventuellt beslut om att inte längre erbjuda avgiftsfri färjetrafik kvarstår kostnader om cirka fem miljoner kronor för själva färjan.

2.5 Icke kommunala badplatser

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Bristen på kommunala bad i södra skärgården har påtalats under flera år och dåvarande stadsdelsförvaltningen Styrso och föreningslivet hade svårt att möta den ständigt ökande tillströmningen av turister i södra skärgården. Situationen upplevdes i det närmaste ohållbar juridisk, ekonomisk och sanitärt. Det gick inte längre att motivera föreningarna att städa efter och tillhandahålla funktionella badplatser till tusentals stadsbor och turister. Förvaltningen ger numer föreningsbidrag för skötsel av icke kommunala badplatser i södra skärgården. Föreningar hanterar exempelvis skötsel och tar badvattenprover.

Risker och konsekvenser

Om föreningsbidraget tas bort finns det en risk att föreningarna inte klarar av att sköta badplatserna. Detta innebär att säkerhet och skötsel inte kan upprätthållas. Baden är en viktig fråga för boende och besökare. Antalet klagomål ökar vilket hanteras av förvaltningen med risk för lägre måluppfyllelse inom andra arbetsområden.

2.6 Färdtjänstutskott

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

När färdtjänstnämnden införlivades med trafiknämndens verksamhet valde man att skapa ett färdtjänstutskott till trafiknämnden som ersättning för den tidigare färdtjänstnämnden. Utskottet har sedan följt med in i stadsmiljönämndens verksamhet men har ingen beslutande funktion. Utskottet har fokus på frågorna på en mer detaljerad nivå och sköter tillsammans med förvaltningen dialogen med *färdtjänstens råd för funktionshinderfrågor*.

Risker och konsekvenser

Åtgärden påverkar dialogen med *färdtjänstens råd för funktionshinderfrågor* då den får ske direkt med stadsmiljönämnden i stället för med utskottet. Åtgärden innebär på sikt en minskad administration för nämndadministrationen.

2.7 Arbetsmarknadsåtgärder

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Förvaltningen genomför arbetsmarknadsverksamhet på uppdrag av nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning som har ansvaret för verksamheten i staden. Verksamheten är en väsentlig del i stadens arbete för att främja sysselsättningen, minska långtidsarbetslösheten och bryta utanförskap. Kvalitetshöjande insatser genomförs inom bland annat trygghetsskapande insatser i stadens utemiljöer och kompletterande skötsel i friluftsområden. Arbetsmarknadsverksamheten sköter till stora delar stadens naturområden men även exempelvis parker och alla kommunägda badplatser. Reducering eller avveckling av verksamheten ger ingen ekonomisk besparing under 2023. Förvaltningens ser möjligheter att minska med 100 platser alternativt avveckla hela verksamheten.

Risker och konsekvenser

Reducering eller neddragning av verksamheten ger konsekvenser för nämnden för Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (NAV) samt för cirka 100 till 300 arbetslösa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Skötselnivån inom förvaltningens uppdrag minskar avsevärt eller behöver ökas på annat sätt vilket för staden skulle innebära ökade kostnader. En väletablerad modell med goda resultat i att få ut personer i arbete på den öppna arbetsmarknaden kommer att gå förlorad och kommer att innebära ökade kostnader för staden som helhet.

2.8 Politiska uppdrag

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljönämnden/ förvaltningen har tilldelats ett antal politiska uppdrag förutom det grunduppdrag som finns beskrivet i reglementet. Dels de 25 uppdrag som fördelades i kommunfullmäktiges budget för 2023, dels de uppdrag som har lämnats till nämnden/förvaltningen under årets första fyra månader. Sammanlagt har förvaltningen ett 40-tal uppdrag att hantera. Politiska uppdrag kan vara finansierade fullt/ delvis/ eller inte alls när de mottas. De uppdrag som inkommer löpande under året är inte inplanerade i verksamhetsplanen och kräver därför omprioriteringar av verksamhet. Förvaltningen försöker alltid att ha hög prioritering på de uppdrag som fördelas till stadsmiljönämnden/ förvaltningen men ett antal av de politiska uppdragen har här identifierats som möjliga åtgärder för besparing tillfälligt eller permanent;

- Avbryta arbetet med pilotområde cykel
- Avbryta projekt Gullbergskajen med uppsnygning och belysning av kajen.
- Inte genomföra KF uppdrag - säkra cykelvägar och bilfria zoner vid skolor.

- Inte genomföra KF-uppdrag - utökad skötsel av naturmark 2023

Risker och konsekvenser

De åtgärder som här är föreslagna är alla publika åtgärder som får direkta konsekvenser för boende, besökare och näringsliv men också en sämre måloppfyllelse för stadens mål inom området. Flera av åtgärderna är dessutom påbörjade och kommunicerade vilket gör att det finns en publik förväntan som vi inte kommer kunna möta.

För pilotområde cykel innebär det även att genomförda åtgärder inte kan justeras eller följas upp.

Det finns också konsekvenser för den kompetens som vi upphandlar för utförande och för de samarbetspartners som vi har inom uppdragen. Konsekvenser som ger effekter även på längre sikt.

3 Sänkta servicenivåer

Det finns höga krav och förväntningar från boende, besökare och näringsliv på stadsmiljöförvaltningens tjänster. Inom vissa områden, däribland serviceresor, erbjuder förvaltningen tjänster som utförs utöver den lagstadgade grundnivån.

Hur stadens ytor sköts och underhålls har direkt koppling till boendes, besökares och verksammas upplevelse av staden som trygg och attraktiv.

3.1 Sänkt ambitionsnivå på skötsel

Stadsmiljöförvaltningen arbetar löpande med vinter- och barmarksunderhåll som bidrar till framkomlighet och säkerhet, renhållning och belysning som gör staden trygg, snygg och säker samt beläggningar och grönytor som skapar funktion och trivsel.

I en stad med intensiv stadsutveckling ökar volymen ytor/anläggningar som ska skötas. Utvecklingen medför högre kostnad för verksamheten vilket inte beaktas tillräckligt i de ekonomiska ramarna. Det innebär att staden investerar i nya anläggningar utan att säkerställa nödvändigt kommunbidrag för att klara skötsel och underhåll för att behålla kapitalvärdet över tid.

3.1.1 Vinterväghållning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen utför många åtgärder för att säkerställa en god vinterväghållning. Aktuella kontrakt innefattar förutsättningar såsom åtgärdstider, startkriterier och beredskap. Genom att reglera vintersäsongens längd, sänka krav på utförande samt medge längre åtgärdstider vid snö inom egenregi och i de nya upphandlingarna för Torslanda, Askim och Tynnered

(effekt 2024 och framåt), kan förvaltningens kostnader minskas. Likaså kan en minskning av köpt byggledning och medgivande av lägre kvalitet på vinterväghållning i Slottsskogen och Trädgårdsföreningen bidra till lägre kostnader för förvaltningen.

Risker och konsekvenser

Konsekvenser av en lägre ambitionsnivå är sämre framkomlighet i staden, fler halkolyckor och generellt sämre trafiksäkerhet. Lägre ambitionsnivåer drabbar människor med begränsad rörlighet samt äldre hårt. En förändring skulle även leda till många kundsynpunkter, eventuella försäkringsärenden samt fler frågeställningar från media.

3.1.2 Barmark och grönskötsel

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen ser en möjlighet att dra ner ambitionsnivån kopplat till barmarksväghållning och skötsel av grönytor. Genom att minska ambitionen i de nya upphandlingarna vad avser barmark och grönskötsel för Torslanda, Askim och Tynnered (effekt 2024 och framåt), kan förvaltningens kostnader minskas. Likaså kan en minskad ambition i de nya upphandlingarna vad avser gräs för Högsbo, Frölunda, Örgryte och Härlanda bidra till att minska förvaltningens kostnader.

Risker och konsekvenser

En minskad ambitionsnivå kan leda till minskat förtroende för kommunen och en ökad synpunkts- och klagomålshantering.

3.1.3 Renhållning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen ser en möjlighet att dra ner ambitionsnivån kopplat till renhållning. För att säkerställa detta behöver exempelvis ställning tas för att justera förutsättningar exempelvis vad avser skötselfrekvens, antalet tömningar av soptunnor, minskad gatusopning, plockning av skräp, åtgärdande av klotter och annan renhållning samt avstående av påverkansarbete i fråga om nedskräpning och skadedjur. Exempel på åtgärd är att ta bort kvälls- och helgstädning i Slottsskogen och Trädgårdsföreningen.

Risker och konsekvenser

Minskad renhållning ger negativa konsekvenser i form av att staden och däribland våra parker upplevs som skräpigare samtidigt som trivseln försämras och risken för skadedjur ökar. Extra beställningar av sanering är viktigt för att minska populationen av råttor. Råttor kan bidra till en känsla av otrygghet och en orenhet i de drabbade områdena.

Det finns ett stort behov av enkla och snabba åtgärder i stadens mer utsatta områden. Om ambitionsnivån sänks finns det risk för att förvaltningen inte kan följa sitt uppdrag gentemot andra funktioner som har motsvarande uppdrag vad avser trygghet och gestaltning.

Renhållning är en återkommande fråga inom platssamverkan för ökad trygghet såväl som en attraktiv stad. Med en minskad ambitionsnivå finns det risk för att sådana samarbeten inte kan fortsätta. Inom Citysamverkan är exempelvis påverkansarbete i fråga om nedskräpning och skadedjur en aktivitet. Minskat påverkansarbete leder till ökad nedskräpning och till ökade kostnader drift.

Konsekvenser vid ett eventuellt beslut om att minska ambitionsnivån är sammanfattningsvis missnöjda boende, besökare och näringsliv, fler skadedjur och att staden generellt ger ett sämre intryck vilket ger en negativ påverkan på bilden av Göteborg. Detta kan i sin tur påverka besöksnäringen.

I tillägg riskerar en minskad ambitionsnivå påverka den del av verksamheten som utförs i egen regi vilket konkret innebär behov av att minska antalet medarbetare.

3.1.4 Badplatser

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Förvaltningen har hand om stadens badplatser. I uppdraget ingår bland annat sand och tånghantering samt ombesörjande av drift och skötsel av befintliga toaletter. Stadsmiljöförvaltningen ser en möjlighet att dra ner ambitionsnivån i fråga om drift av toaletter i skärgården samt inhyrning av extra toaletter på badplatserna. Därtill finns möjlighet att begränsa sand och tånghantering vid stadens badplatser samt korta badsäsongen genom att inte bemanna med personal under april och slutet av augusti.

Risker och konsekvenser

En sänkt ambitionsnivå medför sämre service till boende och besökare samtidigt som risk för nedskräpning ökar då behoven riskerar att utföras i naturen i stället. Även när alla fasta toaletter är öppna räcker de inte till och under högsäsong blir det som regel stop i avloppet varvid de fasta toaletterna behöver stängas. Tillgången till toaletter är också en tillgänglighets- och jämlikhetsfråga då behovet av tillgång till toaletter är större för vissa grupper, till exempel personer med olika funktionsvariationer. Toalettfrågan är på så sätt också nära kopplat till social hållbarhet och en jämlik stad.

Att inte ta hand om badplatserna och aktivt arbeta med sand- och tånghantering ger sämre vistelsekvalitet på badplatserna vilket påverkar boende och besökare.

Den förlängda badsäsongen infördes efter massiva klagomål och negativ press efter varma dagar (främst på våren). Att korta badsäsongen skulle innebära en negativ påverkan på människors möjlighet att tryggt och säkert kunna nyttja stadens badplatser. Likaså bedöms det vara negativt för varumärket Göteborg.

En minskad ambitionsnivå kan innebära ett minskat antal säsongsanställda (ofta ungdomar och studenter) vilket i förlängningen kan påverka individers möjlighet att ta sig in på arbetsmarknaden. Detta ligger inte inom nämndens reglemente men påverkar starkt annan nämnds måluppfyllelse.

3.2 Sänkt ambitionsnivå på drift och underhåll av anläggningar

En ekonomiskt hållbar stadsutveckling behöver ske i balans med en långsiktig finansiering av förvaltning och drift av staden. Staden investerar i nya anläggningar utan att säkerställa nödvändigt kommunbidrag så att kapitalvärdet kan upprätthållas över tid.

Goda stadsmiljöer är beroende av underhåll för att uppfattas som attraktiva, trygga och funktionella. Det långsiktiga underhållet är åtgärder som ofta inte syns men som säkerställer att stadens anläggningar kommer att fungera med bibehållen funktion. För att säkerställa en god ekonomisk hushållning krävs att ekonomiska resurser avsätts kontinuerligt för planerat underhåll i stället för akuta reparationer och underhåll. Att bara åtgärda akut genererar oplanerade störningar för våra kunder, kostar oftast väsentligt mycket mer och bidrar sällan till en robust och funktionell anläggning. De resurser som idag avsätts för att underhålla stadens anläggningar möter inte behovet och därmed ökar det ackumulerade underhållsbehovet. Det innebär att stora kostnader skjuts på framtiden vilket på sikt kommer att öka kostnaderna för underhållet ytterligare.

3.2.1 Planerat underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Genom att minimera inspektioner och åtgärder på anläggningar, genom att lägga mindre medel på förebyggande underhåll (exempelvis tvättning, röjning och rensning) och genom att minimera driftåtgärder finns möjligheter till besparingar. Exempel på identifierade åtgärder är att inte beställa återställning av detektorer/slingor utifrån det underlag om fel (inventering) som gjorts, avstå underhåll av våtmarksåtgärder (naturvårdsinsatser), minska målning av broar och bullerskärmar, minska underhåll på aktivitetsplatser och friluftsanläggningar, begränsa mätning av sättningsbara konstruktioner samt minskade tilläggsarbeten (dagvatten, trafikanordningar etc.).

Naturvårdande underhåll har tidigare finansierats via kommunbidrag och genom så kallat LONA-bidrag. Gällande statsbudget reducerar möjligheten till LONA-bidrag kraftigt. Detta leder till att staden behöver ta en större del av kostnaderna för att kunna utföra samma uppdrag som tidigare.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen vid en sänkt ambitionsnivå är att kapitalvärdet och funktionen på anläggningen minskar. På längre sikt kommer det att bli dyrt för staden då

underhållsskulden (däribland för naturmark) ökar och det krävs reinvesteringsåtgärder för att upprätthålla funktionen.

En begränsning av mätning av sättningsbara konstruktioner ökar risken för att förvaltningen inte har koll på om något händer i konstruktionerna vilket i förlängningen kan innebära risk för allvarliga personskador.

En minskad ambitionsnivå i fråga om tilläggsarbeten för dagvatten bedöms få stora konsekvenser på lång sikt kopplat till underhållsskulden för dagvattenavledning, översvämningar och miljöpåverkan på känslig natur samt biologisk påverkan i form av skador och utsläpp som kan leda till att stadens miljömål påverkas.

Minskad våtmarksskötsel får negativa konsekvenser för biologisk mångfald och friluftslivsvärden. Samtidigt leder det till en försämrad förmåga att hantera torka och översvämning samt försämrad rening av vatten.

I tillägg, bidrar ett minskat underhåll till att staden riskerar att inte upplevas omhändertagen och därmed mindre trygg och attraktiv.

3.2.2 Systematiskt underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Avsaknaden av ett systematiskt underhållsarbete tvingar verksamheten till akuta åtgärder med högre driftkostnader än nödvändigt som en följd. Anledningen härtill är att förvaltningen får sämre verktyg för att veta att pengar läggs på rätt ställe för bästa nytta. Möjlighet finns dock att skjuta på arbetet med att ta fram en strategi för att arbeta bort underhållsskulden.

Risker och konsekvenser

En sänkt ambitionsnivå minskar stadens attraktivitet och bedöms påverka den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten negativt. Den sociala hållbarheten påverkas genom att dåligt underhållna livsmiljöer upplevs som mer otrygga vilket riskerar att minska viljan att röra sig i det offentliga rummet. Den ekonomiska hållbarheten påverkas genom att det på sikt blir dyrare att bygga nytt i stället för att ta hand om det man har. Den ekologiska hållbarheten påverkas genom att det kostar betydligt mer resurser att bygga nytt än att ta hand om det man har.

3.2.3 Akut underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Omfattningen och behovet av akut underhåll är nära förknippat med det systematiska och planerade underhållet. Att åtgärda akut genererar oplanerade störningar för boende, besökare och näringsliv, kostar oftast väsentligt mycket mer och bidrar sällan till en robust och funktionell anläggning.

Risker och konsekvenser

En sänkt ambitionsnivå vad avser det akuta underhållet ger konsekvenser kopplat till förkortad livslängd av anläggningen samt påverkan på framkomlighet, tillgänglighet och säkerhet. Att snabbt åtgärda brister i det offentliga rummet är därtill en viktig insats i trygghetsarbete. Exempel på vad en sänkt ambitionsnivå kan innebära är minskat antal schaktåterställningar, lampbyten, lagning av potthål och sprickor i beläggningen på gator och cykelbanor, trasiga underlag på lekplatser, utegym och andra aktivitetsytor samt att konstruktioner får stå kvar med osäker trygghet och säkerhet som följd. I tillägg ger ett minskat antal tillsynskontroller och lägre intäkter ger en försämrad kvalitet i anläggningen.

3.3 Serviceresor

Göteborg ska vara tillgängligt för alla och förvaltningen ska stödja arbetet kring tillgänglighet i stadens fysiska miljö. Förvaltningen ansvarar för att bidra till tillgänglig och självständig mobilitet för resenärer med särskilda behov genom att erbjuda olika typer av serviceresor.

3.3.1 Avtalad grundläggande service

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom verksamheten serviceresor finns det höga krav på god service. Stadsmiljöförvaltningen erbjuder en del tjänster som utförs utöver den lagstadgade grundnivån. Exempel på justeringar som skulle kunna implementeras är att endast ge möjlighet till extra service för den enskilde i samband med resa under lågtrafik, att inte köra in på gård om det finns en nedfälld bom, att inte hämta och lämna resenär utöver fastighetens entré, att inte erbjuda bärhjälp av kassar samt att inte tillhandahålla bilbarnstol vid resor.

I tillägg är befintlig kategorisering av färdtjänstillstånd i behov av en översyn för att i högre grad anpassas till resenärerna faktiska förmåga att använda flexlinjen. Varje resa i högtrafik som flyttas från färdtjänst till flexlinje ger positiv effekt.

Därtill finns möjlighet att vidta åtgärder för att minska så kallade ”bomresor”, dvs resor som ej genomförs då personen som bokat resan uteblir. Ett exempel på åtgärd är att neka fast bokade resor för resenärer som har många bommade resor. Ett annat alternativt ta ut en avgift vid ej avbokad resa.

Risker och konsekvenser

Ett eventuellt beslut om att inte tillhandahålla bilbarnstol vid resor innebär att det blir ett föräldraansvar att ha med sig bilbarnstol alternativt att en särskild avgift införs för att stadsmiljöförvaltningen tillhandahåller bilbarnstol. Att tillhandahålla bilbarnstol är en tjänst Göteborgs Stad infört för att säkerställa en trygg och säker resa. En konsekvens av detta är att en del föräldrar inte längre

kan resa med sina barn alternativt att de får ökade kostnader för att köpa egna bilbarnstolar.

Att enbart erbjuda möjlighet till extra service för den enskilde i samband med resa under lågtrafik innebär att en del resenärer inte kan resa på de tider som de önskar. Det kan även innebära ökade kostnader för hemtjänst eller personlig assistans om resenären inte har en möjlighet att anpassa sina restider för att få hjälp av föraren, dessutom ser vi att det sannolikt kommer att innebära en ökning av olyckor och tillbud. Likaså kan för förvaltningen interna kostnader för administration tillkomma. Den grundläggande servicenivå Göteborgs Stad har i dagsläget bedöms vara nationell standard.

Åtgärder för att komma till rätta med antalet bomresor kan innebära en mer krånglig vardag för den enskilde resenären, då varje resa måste bokas separat efter flera bommade resor. Det kan också innebära mer administration för exempelvis grundskoleförvaltningen, då resenärer som får resor borttagna vid frekventa bommar kommer att vända sig till grundskoleförvaltningen som beställare. Likaså kan behovet av att förhålla sig till GDPR komplicera möjligheten till genomförande. Vid införande av eventuella avgifter så kan detta innebära ökade administrativa kostnader för stadsmiljöförvaltningen.

3.3.2 Servicenivåer vid resa

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Beställningscentralen är öppen 14 timmar per dygn och det finns möjlighet att få en resa vid bokning där resenären vill resa omgående inom 40 minuter. Det är möjligt att minska servicenivåerna, exempelvis genom att ställa om service- och logistikparametrar för planering av resa i Planet-systemet samt genom att öka söktidsintervallet från 40 minuter till 60 minuter vid resor som skall ske direkt, så kallade NU-resor.

Likaså finns möjlighet att förlänga längsta förskjutna tid till en planerad försening på 15 minuter i stället för dagens 10 min eller att förlänga hur länge en resenär får sitta i fordonet vid samplanering.

Begränsa resandet under nattetid. Här finns möjligheten att endast medge resor nattetid för rullstolsresenärer alternativt ta bort möjlighet till nattrafik för alla klockan 00.00-04.59.

Risker och konsekvenser

Att ställa om service- och logistikparametrar för planering av resa i Planet-systemet respektive att utöka söktidsintervallet leder till längre väntetider för resenärer vid avresa och längre tid för samplanering, dvs den tid resenären sitter i bilen. En förändring kan leda till att fler ansöker om och får ensamåkning vilket är kostnadsdrivande.

Att medge en försening på 15 minuter i stället för dagens 10 min påverkar den enskilde resenärens möjlighet att planera sin vardag samtidigt som det kan få en

påverkan på förvaltningens förtroendekapital. Den ekonomiska effekten av en förändring bedöms försumbar, samtidigt som det finns en risk att antalet bomresor ökar.

Att medge en förlängning av hur länge en resenär får sitta i fordonet vid samplanering bedöms ge en försumbar ekonomisk effekt samtidigt som konsekvensen för den medåkande resenären bedöms oacceptabel utifrån ett medicinskt perspektiv.

Vid en begränsning av resandet nattetid tvingas resenärer åka kollektivt, ta taxi eller på annat sätt transportera sig vilket kan likställas med villkoren i den allmänna kollektivtrafiken på vardagar. Under helger blir villkoren sämre än vad de är i den allmänna kollektivtrafiken. Den som är rullstolsburen har inte samma möjligheter att resa med exempelvis taxi, som gående resenärer.

3.3.3 Begränsning av färdtjänstområdet

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

När resenärer reser inom eller tillfälligt vistas i annan kommun finns idag möjligheten att resa med färdtjänst som betalas av Göteborgs Stad. Om en färdtjänstresenär till exempel har en sommarstuga i Skåne och önskar vistas där under del av året, kan resenären även resa lokalt. Vistelse på annan ort förutsätter ofta möjlighet att resa inom den aktuella orten.

Färdtjänstområdet består av GR-områdets 13 kommuner. Förslaget innebär att man enbart får resa inom Göteborgs kommun.

Risker och konsekvenser

En begränsning av färdtjänstområdet medför att resenärer som till exempel har familj utanför kommungränsen eller önskar vistas i en annan kommun under en del av året, inte ges samma förutsättningar att resa som övriga göteborgare.

3.3.4 Resor till daglig verksamhet

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Att införa egenavgifter för resenärer som reser till och från daglig verksamhet genom att definiera resor till daglig verksamhet som färdtjänstresor bedöms möjligt. Likaså bedöms det möjligt att sluta bevilja årskort för de resenärer som åker allmän kollektivtrafik till daglig verksamhet.

Risker och konsekvenser

Effekter av en justering av egenavgifterna bedöms ge ökade intäkter men också ett förväntat minskat resande. En definition av resor till daglig verksamhet som färdtjänstresor innebär bland annat att behovet av resor bedöms utifrån färdtjänstlagen. Detta kan sannolikt betyda att vissa resenärer som idag beviljats resor av Funktionsstöd, inte uppfyller kriterierna för färdtjänstillstånd.

3.4 Dialog, samverkan och evenemang

3.4.1 Minskad dialog och samverkan

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Genom att begränsa stadens åtaganden inom särskilda samverkansområden så som Citysamverkan, medborgarlöften, trygghetsåtgärder med mera ser kontoret en möjlighet till besparing. Besparingen skulle i korthet yttra sig på så sätt att kontoret ej deltar med egen personal och förtroendevalda i externa styr- och samverkansgrupper, trygghetsvandringar, informations- och arbetsmöten. Borttag av administrativ kostnad bidrag till föreningar inom Citysamverkan

- Inga bidrag till Innerstaden och Avenyföreningen

Risker och konsekvenser

Konsekvenser är sänkt förtroende för stadens verksamhet, mindre benägenhet att medfinansiera stadens projekt, ökad otrygghet och sämre förutsättningar för handel och fastighetsägare. Åtgärderna kan också betyda att det inom innerstaden och runt Avenyn kan upplevas skräpigare med fler fimpar och felparkerade cyklar, klistermärken osv. En mindre attraktiv stadskärna.

3.4.2 Sänkt ambitionsnivå för evenemangsstaden

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen ser en möjlighet att dra ner ambitionsnivån gällande möjliggörande och konsekvenshantering av externa parter evenemang som exempelvis studentfiranden, demonstrationer, Kulturkalaset och Ullevikonsorter. Det handlar om tillfällig reglering, städ vid stora evenemang inom staden, skyltsättning, trafiksamordning och information till allmänhet för att evenemangen ska gå att genomföra med så liten påverkan på allmänhet som möjligt.

Stadsmiljöförvaltningen ser även en möjlighet att minska ambitionsnivån på egna insatser som bidrar till evenemangsstaden genom aktiviteter och utsmyckning av det offentliga rummet. Exempel på åtgärder är att avstå från säsongsbelysning, vår- och sommarplanteringar, julgranar på olika platser i staden samt egna arrangemang och aktiviteter i våra parker.

Risker och konsekvenser

Konsekvenser vid ett eventuellt beslut i denna riktning är en skräpigare stad, fler störningar i trafiken samt sänkt attraktivitet vad avser förläggning av evenemang i Göteborg vilket i förlängningen kan påverka Göteborg som destination och besöksnäringens förutsättningar.

Genom att inte erbjuda egna arrangemang/aktiviteter i våra parker riskerar utbudet av kostnadsfria aktiviteter och förutsättningarna att nå målsättningar med parker som besöksmål, att försämrast.

Stadsmiljöförvaltningens egna insatser för ökad attraktivitet, såsom utsmyckning och säsongsbelysning har betydelse för upplevelsen av det offentliga rummet och Göteborg som destination. Aktiviteterna sker ofta i samverkan med externa parter. Vid en minskad ambitionsnivå finns det risk att även andra parter insatser uteblir. Konsekvensen blir därmed stor för det boende och besökare upplever attraktivt och mervärdesskapande i det offentliga rummet. Möjligheten till besparing beror på grad av ambition

3.5 Minskat tjänsteutbud

3.5.1 Inte erbjuda sommargångar och sommartorg

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I förvaltningens uppdrag att utveckla gatu- och torgmiljöer är sommargångar och sommartorg ett verktyg för att med enkla medel optimera användandet av gaturummen över året eller att prova idéer kring en framtida utformning. Sedan 2020 har förvaltningen, före detta trafikkontoret, haft uppdrag att öka mängden sommargångar och sommartorg. Merparten av kostnaden kopplat till sommargångar och sommartorg härrör kostnader för att redan genomförda projekt kan återkomma efterföljande år (kostnader i form av etablering och avetablering, reglering, grönska skötsel och drift). Projektens initiala kostnader för planering samt inköp av möbler är redan upparbetade och blir således förgäveskostnader. Även om åtgärderna är enkla i relation till alternativet att bygga om gatu- och torgmiljöer krävs nytänkande och innovation i arbetssätt för att lösningarna ska bli bra. En långsiktighet i planering och förutsättningar är därför avgörande för att lyckas.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen vid ett eventuellt beslut i denna riktning är lägre attraktivitet i stadsrummet, genom minskade möjligheter till fotgängarflöden, stadsliv och vistelsevärden. Det får även påverkan på förvaltningens förmåga att omdana gatumiljöer i enlighet med stadens målsättningar inom trafikstrategi samt miljö- och klimatprogram.

Inom platssamverkan med företagareföreningar, BIDs och Citysamverkan, såväl som inom stadens trygghetsarbete, är sommargångar och sommartorg efterfrågade insatser. Projekten lyfts även i sammanhang kring bilden av Göteborg som en tillåtande och modig stad och har kopplingar till näringslivs- och besöksnäringsfrågor för det lokala näringslivet på platsen såväl som på en övergripande nivå. Att inte genomföra sommargångar och sommartorg får påverkan på förvaltningens förmåga att samarbeta med våra samverkansparter.

3.5.2 Sänkt bevakning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Förvaltningen har ett helhetsansvar för stadens offentliga rum och samlade framkomlighet och ska arbeta för att skapa tillgängliga attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden. I det uppdraget ingår att skapa trygga miljöer.

- Avstå från stationär bevakning med ordningsvakt och serviceväktare i Trädgårdsföreningen sommartid.

Risker och konsekvenser

Då Trädgårdsföreningen ligger i stadens absoluta centrum förekommer drogförsäljning, missbruk och prostitution i parken. Om väktaren tas bort finns det en betydande risk att detta kommer att öka väsentligt, vilket kommer öka otryggheten och påverka bilden av Göteborg.

Som ett av Sveriges största besöksmål och byggnadsminne är Trädgårdsföreningen en kvalitet som bidrar i Göteborg & Co:s arbete med destinationen Göteborg. Utan tillgång till väktare i parken under högsäsong ökar otryggheten för medarbetarna som arbetar i parken.

3.5.3 Minskat utbud av aktivitetsplatser

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljönämnden har ett helhetsansvar för stadens offentliga rum och samlade framkomlighet och ska arbeta för att skapa tillgängliga attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden.

Allmänna aktivitetsplatser fyller en social funktion där man kan träffas från olika delar av samhället vilket i sin tur kan bidra till ökad trygghet.

- Minska antalet lekplatser, utegym, hundrastgårdar etc
- Inte starta Jubileumsbadet
- Inte starta och drifta fontäner och plaskdammar
- Avstå från att ha Barnens zoo öppet sommaren 2024, dvs begränsa djurparkens verksamhet så att vissa kostnadsbesparingar kan uppnås (Slottskogen)
- Avstå från aktivering av grönytor, uteklassrum samt platser i pedagogiskt syfte

Risker och konsekvenser

Sämre tillgänglighet till aktivitetsplatser riskerar att minska den fysiska aktiviteten hos befolkningen som i sin tur leder till en sämre folkhälsa. Åtgärderna är också negativa för stadens målsättning om en jämlik stad och jämlik folkhälsa, samt negativt för barns möjlighet till lek och rörelse.

Om stadens allmänna aktivitetsplatser minskar ställs större krav på bostadsbolag, lekplatser på skolor och förskolor.

Slottsskogen och staden tappar ett mycket uppskattat utflyktsmål som dessutom är gratis att besöka. Även förskolor och skolor besöker Barnens Zoo. Staden förlorar en möjlighet att erbjuda fördjupad förståelse och möte med djur.

Attraktiviteten i Slottsskogen försämras, vilket kan påverka till exempel näringsidkare som driver café och restaurang i parken negativt.

3.5.4 Påverkansåtgärder och övriga tjänster

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom förvaltningens arbete i riktning mot ett ökat hållbart resande ingår tjänster och åtgärder för att medvetandegöra människor så att det gör ett hållbart transportval, oftast med målsättningen att öka cyklandet. Förvaltningen lyfter här fram tre möjliga åtgärder;

- Avsluta vårt arbete med *Cykelstadenappen*
- Marknadsföring av Styr & Ställ
- Inte delta i Västtrafiks kampanj - Vintercyklisten

Risker och konsekvenser

Åtgärderna kan få konsekvenser som gör att vi inte bidrar i samma utsträckning som tidigare mot målet att öka cyklande. Vi förlorar vår kontaktyta mot cyklisterna, som vi har genom cykelappen, vilket kan innebära att vi på sikt i stället behöver utveckla ett annat gränssnitt för synpunktshantering cykel. Vi kan få ett minskat användande av vår cykeltjänst Styr & Ställ och därmed minska cyklandet i staden.

4 Ökad extern finansiering

4.1 Förändrade avgifter för starttillstånd

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Beslut om veckoavgifter för starttillstånd implementeras under 2023. Det innebär att berörda entreprenörer behöver betala per vecka för att få göra inskränkningar i framkomligheten. Syftet med detta är att minimera tiden för störningen samt att ge incitament för entreprenören att planera effektivt.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen bedöms bli en förbättrad framkomlighet i staden. För förvaltningen innebär förändringen en intäktsökning.

4.2 Schaktåterställning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Avser en engångskostnad för avgifter som ej har fakturerats av förvaltningen.

4.3 Indexuppräkning på tecknade avtal

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärden avser indexuppräkning på redan tecknade avtal.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen blir en något fördyrad kostnad för entreprenör eller leverantör.

4.4 Parkering

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen ansvarar för parkering på allmän platsmark vilket innefattar parkeringstillstånd för boende. Föreslagen åtgärd innefattar en höjning av avgiften för boendeparkering om 20 procent med genomslag 2024.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen blir dyrare taxor för boendeparkeringskunder vilket kan leda till att färre ansöker om parkeringstillstånd.

5 Personal

Stadsmiljöförvaltningen har per april 2023 857 anställda, varav 779 är tillsvidareanställda, 48 är säsonganställda och 30 är timanställda. Förvaltningen har högsäsong under perioden maj till september och behöver säsonganställda för att klara skötsel och städning av de offentliga rummen som till exempel badplatser, parker, naturområden och torg. Under tidigare år så har den genomsnittliga personalomsättningen i trafikkontoret respektive park-och naturförvaltningen legat på ca 10 procent, men kan variera stort mellan avdelningar och befattningar. Förvaltningen har över 100 unika befattningar för att klara bredden i uppdraget. Det finns expertkompetens och befattningar med många medarbetare där kompetenskraven är mer generella och eller lägre.

5.1 Kompetensutveckling planering och personalvård

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I budget finns medel avsatt för kompetensutveckling, planering och personalvård. Detta är viktigt ur flera perspektiv.

Kompetensutveckling är viktigt ur flera perspektiv. Det ger ett mervärde i form av effektivare metoder och arbetssätt i verksamheten. Det är också ett led i att långsiktigt kunna bibehålla och utveckla befintliga medarbetare. Att ge goda möjligheter till kompetensutveckling gör att Göteborgs Stad och stadsmiljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare som får bibehålla sin personal, som i sin tur kan minska personalomsättningen på lång sikt. Många medarbetare behöver gå kurser löpande för att kunna behålla sina licenser för att få utföra vissa arbetsuppgifter. Eller för att följa med i förändringar av lagstiftning, regelverk eller ny teknik. Inom vissa områden, till exempel inom IT, behöves kompetenspåfyllnad utifrån ett säkerhetsperspektiv och även inom andra områden behöver man kontinuerligt omvärldsbevaka.

Vid enhets- och avdelningsmöten/planeringsdagar, planeras och utvärderas verksamheten. Där görs arbete med verksamhetsutveckling, team/grupputveckling, framtagande av gemensamma resultatmål.

I begreppet personalvård ryms de förmåner som Göteborgs Stad och förvaltningen ger via förmånsportalen Benify (motsvarar 1900 kr per medarbetare/år) samt men även personalsociala aktiviteter som till exempel jullunch eller liknande.

Syftet med planering och personalvård är att skapa ett sammanhang för medarbetarna som stärker den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på arbetsplatsen. Genom en god organisationskultur skapar man dels en högre effektivitet och en bättre organisatorisk och social arbetsmiljö.

Risker och konsekvenser

Kortsiktiga risker med att minska kompetensutvecklingsinsatser och personalvård är att medarbetare inte får in viss nödvändig. På längre sikt finns risk att för ökad personalomsättningen om medarbetare väljer att gå vidare till andra arbetsgivare som erbjuder kompetensutvecklingsinsatser. Förvaltningen får svårare att vara en attraktiv arbetsgivare sig och locka till sig personal framför allt inom de tekniska yrkena. Det finns även risk att vi inte har fullgod kompetens inom vissa områden, som gör att vi inte använder rätt metoder och verktyg för att lösa uppdragen.

5.2 Nuvarande och kommande vakanser

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom offentlig sektor är 10 procent personalomsättning att betrakta som normalt. Ett åtgärdsförslag för att tillfälligt minska kostnaderna är att avvakta/senarelägga planerade rekrytering av en del av de tjänster som är vakanta eller som kommer bli vakanta. Ett visst mått av ersättningsrekryteringar för att säkerställa att det finns en bemanning behöver göras för att uppdrag ska kunna genomföras.

En genomsnittlig rekryteringsprocess för en tjänsteperson tar ca 5,5 – 6 månader från start till dess att personen har tillträtt. Oftast startas rekryteringen innan tidigare medarbetare har slutat, vilket innebär att tjänsten av vakant i cirka tre till fyra.

Som ny förvaltning finns det också anledning och goda möjligheter att se över om uppdrag och arbetsuppgifter kan organiseras på annat sätt så att ersättningsrekrytering inte behöver göras.

Risker och konsekvenser

Den kortsiktiga risken med att inte rekrytera är att de medarbetare som finns kvar får allt för hög arbetsbelastning och det finns risk för stress och ohälsa. Det finns en risk att detta även leder till att fler personer säger upp sig och börjar leta efter andra uppdrag, och personalomsättningen kommer att öka ytterligare. Det finns också risker för att inte kunna fullgöra förvaltningens och gemensamma uppdrag inom stadsutvecklingsområdet, där Stadsmiljöförvaltningen då inte kan delta med medarbetare i de olika projekt och uppdrag i den utsträckning som behövs.

Den långsiktiga risken är att projekt, skötsel och renhållning blir eftersatt i staden, då om antalet tjänster permanent behöver minskas, behöver också ambitionsnivåerna för dessa minskas. Det kan få effekter på trivsel, trygghet hos de boende och turismen i Göteborg. Den långsiktiga risken är att förvaltningen behöver skära ned på personella resurser permanent att medarbetare behöver sägas upp och att de sedan hamnar i omställning och behöver stöd i denna process.

6 Verksamhetsutveckling

6.1 Utredningar

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom många av stadsmiljöförvaltningens verksamheter finns det behov att genomföra inledande utredningar/ inventeringar/ analyser för att kunna bedöma,

planera och genomföra de slutliga åtgärderna. En rad utredningar har identifierats som möjliga att skjuta på i tid alternativt inte genomföra alls. Exempel nedan;

- Ej utreda åtgärder för trafiksäkerhet i Angered
- Ej utreda nya behov för investering
- Avbryta pågående utredningsarbeten (inklusive politiska uppdrag)
- Inte genomföra inventering av kajer i Älven med avseende på nyttjande av älven för godstransporter
- Ändra genomförande av utredning kring tillfälliga regleringar
- Senarelägga utredning om molntjänst för resehanteringssystem
- Ej genomföra nya utredningar inom klimatanpassning
- Ej genomföra utredningar kollektivtrafik
- Avbryta utredningar och projektutveckling inom miljöområdet
- Inte avropa konsultarbetet i för beläggningsplan centrum (syftar till att bättre kunna möta upp driftens snabba förfrågningar)
- Skjuta på genomförandet av Framtidsgatan till 2024
- Inte resurssätta uppdatering av Teknisk handbok
- EJ genomföra LONA-projekt - Art- och blomrika vägkanter
- Ej genomföra förstudie för nytt systemstöd - TK-dok

Risker och konsekvenser

Att skjuta på utredningar eller inte genomföra dessa alls innebär konsekvenser på uteblivna leveranser av det som var syftet med utredningen/ inventeringen/ analysen. För många av dessa åtgärder får det direkta konsekvenser dels för de som är slutmottagare av leveransen men också att förvaltningen bryter samarbeten inom staden och med externa parter.

Ej genomförda utredningar innebär också en kraftigt sänkt ambition för att genomföra investeringar och reinvesteringar under kommande år. Det medför även ökade risker för förgäveskostnader och större osäkerhet avseende tidiga kostnadsuppskattningar för investeringsprojekt.

6.2 IT-utveckling

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Det finns stora förväntningar på utveckling och förvaltning av IT system/ tjänster samt digitalisering av tjänster som på sikt kan effektivisera verksamheten. Stadsmiljöförvaltningen har ett stort antal IT-system för en mängd olika kritiska verksamheter. Som ny förvaltning behövs en genomlysning av verksamhetens behov och vilka system som ingick vid bildandet av förvaltningen. Det arbetet pågår men är inte slutfört.

En rad åtgärder som kan förskjutas i tid har föreslagits;

- Avvakta med utveckling inom BI/DW (uppföljning, statistik, analys och datalager)

- Lägre bemanning på IT driftsupport
- Avvakta med infrastrukturprojekt (datahall, nätverk, datasystem)
- Skjuta fram virtualisering av SQL-miljöerna (databaserna)
- Avvakta med att utveckla automatiserade driftuppsättningsflöden för egenutvecklade system (ex på parkering)

Risker och konsekvenser

Risker och konsekvenser med att skjuta på planerade åtgärder inom IT-utveckling är en sårbar verksamhet där driftstörningar och driftstopp i kritisk verksamhet kan bli vanligare och ta längre tid att åtgärda. Tillgängligheten för tjänster blir lägre för medarbetare och kunder. Beslutsunderlag kan bli sämre om faktaunderlag saknas och det tar längre tid att göra analyser manuellt.

6.3 Kommunikation

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärd som innebär minskad budget för stadsmiljöförvaltningens kommunikationsåtgärder.

Förvaltningen producerar och distribuerar en papperstidning *Färdskrivaren* vid två tillfällen per år. En möjlig åtgärd på kort/lång sikt är att sluta med att ge ut tidningen.

Risker och konsekvenser

Stadsmiljöförvaltningen är en nybildad förvaltning med behov av åtgärder inom kommunikationsområdet. Åtgärden att minska kommunikationsbudgeten leder till att förvaltningen inte kan genomföra vissa kommunikationsinsatser som är förväntade av en ny förvaltning så som omprofilering, annonsering med mera.

Trots ökad digitalisering bland äldre efter pandemin, så är kundgruppen ännu inte fullt ut vana vid att söka och ta emot information via nätet. Här fyller *Färdskrivaren* en funktion som informationskanal från förvaltningen.

6.4 Värdeskapande stadsutveckling

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Avveckla arbetet med värdeskapande stadsutveckling. Tidigare särskilda satsningar har finansierat tjänster för att kunna utreda och utveckla parker och grönområden i utsatta områden i samverkan med exploateringsförvaltningen, ex Svarte Mosse stadspark, Gamlestaden.

Risker och konsekvenser

Åtgärden leder till att stadsmiljönämnden inte kan bidra till att utveckla parker och grönområden i utsatta områden i planerad omfattning. Åtgärderna är tänkta

att bidra till en bättre stadsmiljö samt motverka ökad ojämlikhet och sämre förutsättningar för bostadsförsörjning. Åtgärden påverkar även möjlighet att exploatera ytor som kräver att vi i staden gemensamt prioriterar en parkmiljö. På förvaltningen medför åtgärden ett minskat antal medarbetare inom kompetensområdet och en omfördelning av arbetsuppgifter.

7 Enkelt avhjälpna hinder

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Det finns 20 miljoner kronor centralt avsatta medel för enkelt avhjälpna hinder som stadsmiljönämnden genom beslut kan avropa, för fördelning till de nämnder som nominerar förslag om åtgärder. Förvaltningen ser att 10 miljoner kan riktas till åtgärder avseende hinder som uppstår på grund av mindre skötsel och underhållsåtgärder så att personer med funktionsvariationer inte drabbas av tillkommande hinder i stadsmiljön. Förvaltningen ser också en möjlighet att 2023 fördela resterande 10 miljoner till driftsverksamheten med stor påverkan på tillgänglighet och framkomlighet för exempelvis halkbekämpning och gaturenhållning

Risker och konsekvenser

På kort sikt kan förvaltningen kan prioritera att genomföra åtgärder som annars hade påverkat tillgängligheten. Påverkar stadens långsiktiga ambition avseende att undanröja enkelt avhjälpna hinder. Förvaltningen bedömer att det inom Stadsmiljöförvaltningen inte kommer att vara möjligt att identifiera och genomföra nya åtgärder för enkelt avhjälpna hinder med de samlade besparingsåtgärder som föreslås i handlingsplanen, då utredningskapaciteten begränsas. Staden kommer då inte att arbeta upp den särskilt avsatta budgetposten under året.

Bilaga 2 Åtgärdshandling 30 miljoner kronor

Stadsmiljönämnden

2023-05-26

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
1 Sammanfattning av förvaltningens förslag.....	3
2 Minskat tjänsteutbud.....	3
2.1 Påverkansåtgärder och övriga tjänster	3
3 Ökad extern finansiering.....	4
3.1 Schaktåterställning	4
3.2 Indexuppräkning på tecknade avtal	4
4 Personal	4
4.1 Kompetensutveckling planering och personalvård	4
4.2 Nuvarande och kommande vakanser	5
5 Verksamhetsutveckling.....	6
5.1 Utredningar.....	6
5.2 Kommunikation.....	7
6 Enkelt avhjälpna hinder.....	7

1 Sammanfattning av förvaltningens förslag

Rubrik	Åtgärd	Ekonomisk effekt 2023 (mnkr)
2.1	Påverkansåtgärder och övriga tjänster	0,32
3.1	Schaktåterställning	4,0
3.2	Indexuppräknning på tecknade avtal	3,0
4.1	Kompetensutveckling	2,5
4.2	Vakanser	2,5
5.1	Utredningar	0,375
5.2	Kommunikation	0,075
6.0	Enkelt avhjälpna hinder	17,23
Summa		30,0

2 Minskat tjänsteutbud

2.1 Påverkansåtgärder och övriga tjänster

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom förvaltningens arbete i riktning mot ett ökat hållbart resande ingår tjänster och åtgärder för att medvetandegöra människor så att det gör ett hållbart transportval, oftast med målsättningen att öka cyklandet. Förvaltningen lyfter här fram tre möjliga åtgärder;

- Avsluta vårt arbete med *Cykelstadenappen*
- Inte delta i Västtrafiks kampanj - Vintercyklisten

Risker och konsekvenser

Åtgärderna kan få konsekvenser som gör att vi inte bidrar i samma utsträckning som tidigare mot målet att öka cyklande. Vi förlorar vår kontaktyta mot cyklisterna, som vi har genom cykelappen, vilket kan innebära att vi på sikt i stället behöver utveckla ett annat gränssnitt för synpunktshantering cykel.

3 Ökad extern finansiering

3.1 Schaktåterställning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Avser en engångskostnad för avgifter som ej har fakturerats av förvaltningen.

3.2 Indexuppräkning på tecknade avtal

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärden avser indexuppräkning på redan tecknade avtal.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen blir en något fördyrad kostnad för entreprenör eller leverantör.

4 Personal

Stadsmiljöförvaltningen har per april 2023 857 anställda, varav 779 är tillsvidareanställda, 48 är säsonganställda och 30 är timanställda. Förvaltningen har högsäsong under perioden maj till september och behöver säsonganställda för att klara skötsel och städning av de offentliga rummen som till exempel badplatser, parker, naturområden och torg. Under tidigare år så har den genomsnittliga personalomsättningen i trafikkontoret respektive park-och naturförvaltningen legat på cirka 10 procent, men kan variera stort mellan avdelningar och befattningar. Förvaltningen har över 100 unika befattningar för att klara bredden i uppdraget. Det finns expertkompetens och befattningar med många medarbetare där kompetenskraven är mer generella och eller lägre.

4.1 Kompetensutveckling planering och personalvård

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I budget finns medel avsatt för kompetensutveckling, planering och personalvård. Detta är viktigt ur flera perspektiv.

Kompetensutveckling är viktigt ur flera perspektiv. Det ger ett mervärde i form av effektivare metoder och arbetssätt i verksamheten. Det är också ett led i att långsiktigt kunna bibehålla och utveckla befintliga medarbetare. Att ge goda möjligheter till kompetensutveckling gör att Göteborgs Stad och

stadsmiljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare som får bibehålla sin personal, som i sin tur kan minska personalomsättningen på lång sikt. Många medarbetare behöver gå kurser löpande för att kunna behålla sina licenser för att få utföra vissa arbetsuppgifter. Eller för att följa med i förändringar av lagstiftning, regelverk eller ny teknik. Inom vissa områden, till exempel inom IT, behöves kompetenspåfyllnad utifrån ett säkerhetsperspektiv och även inom andra områden behöver man kontinuerligt omvärldsbevaka.

Vid enhets- och avdelningsmöten/planeringsdagar, planeras och utvärderas verksamheten. Där görs arbete med verksamhetsutveckling, team/grupputveckling, framtagande av gemensamma resultatmål.

I begreppet personalvård ryms de förmåner som Göteborgs Stad och förvaltningen ger via förmånsportalen Benify (motsvarar 1900 kr per medarbetare/år) samt men även personalsociala aktiviteter som till exempel jullunch eller liknande.

Syftet med planering och personalvård är att skapa ett sammanhang för medarbetarna som stärker den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på arbetsplatsen. Genom en god organisationskultur skapar man dels en högre effektivitet och en bättre organisatorisk och social arbetsmiljö.

Risker och konsekvenser

Kortsiktiga risker med att minska kompetensutvecklingsinsatser och personalvård är att medarbetare inte får viss nödvändig kompetens. På längre sikt finns risk att för ökad personalomsättningen om medarbetare väljer att gå vidare till andra arbetsgivare som erbjuder kompetensutvecklingsinsatser. Förvaltningen får svårare att vara en attraktiv arbetsgivare sig och locka till sig personal framför allt inom de tekniska yrkena. Det finns även risk att vi inte har fullgod kompetens inom vissa områden, som gör att vi inte använder rätt metoder och verktyg för att lösa uppdragen.

4.2 Nuvarande och kommande vakanser

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom offentlig sektor är 10 procent personalomsättning att betrakta som normalt. Ett åtgärdsförslag för att tillfälligt minska kostnaderna är att avvakta/senarelägga planerade rekrytering av en del av de tjänster som är vakanta eller som kommer bli vakanta. Ett visst mått av ersättningsrekryteringar för att säkerställa att det finns en bemanning behöver göras för att uppdrag ska kunna genomföras.

En genomsnittlig rekryteringsprocess för en tjänsteperson tar ca 5,5 – 6 månader från start till dess att personen har tillträtt. Oftast startas rekryteringen innan tidigare medarbetare har slutat, vilket innebär att tjänsten av vakant i cirka tre till fyra månader.

Som ny förvaltning finns det också anledning och goda möjligheter att se över om uppdrag och arbetsuppgifter kan organiseras på annat sätt så att ersättningsrekrytering inte behöver göras.

Risker och konsekvenser

Den kortsiktiga risken med att inte rekrytera är att de medarbetare som finns kvar får allt för hög arbetsbelastning och det finns risk för stress och ohälsa. Det finns en risk att detta även leder till att fler personer säger upp sig och börjar leta efter andra uppdrag, och personalomsättningen kommer att öka ytterligare. Det finns också risker för att inte kunna fullgöra förvaltningens och gemensamma uppdrag inom stadsutvecklingsområdet, där stadsmiljöförvaltningen då inte kan delta med medarbetare i de olika projekt och uppdrag i den utsträckning som behövs.

Den långsiktiga risken är att projekt, skötsel och renhållning blir eftersatt i staden, då om antalet tjänster permanent behöver minskas, behöver också ambitionsnivåerna för dessa minska. Det kan få effekter på trivsel, trygghet hos de boende och turismen i Göteborg. Den långsiktiga risken är att förvaltningen behöver skära ned på personella resurser permanent att medarbetare behöver sägas upp och att de sedan hamnar i omställning och behöver stöd i denna process.

5 Verksamhetsutveckling

5.1 Utredningar

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom många av stadsmiljöförvaltningens verksamheter finns det behov att genomföra inledande utredningar/ inventeringar/ analyser för att kunna bedöma, planera och genomföra de slutliga åtgärderna. En rad utredningar har identifierats som möjliga att skjuta på i tid alternativt inte genomföra alls. Föreslagen besparing avser:

- Inte genomföra inventering av kajer i Älven med avseende på nyttjande av älven för godstransporter
- Inte avropa konsultarbetet i för beläggningsplan centrum (syftar till att bättre kunna möta upp driftens snabba förfrågningar)

Risker och konsekvenser

Att skjuta på utredningar eller inte genomföra dessa alls innebär konsekvenser på uteblivna leveranser av det som var syftet med utredningen/ inventeringen/ analysen. För många av dessa åtgärder får det direkta konsekvenser dels för de som är slutmottagare av leveransen men också att förvaltningen bryter samarbeten inom staden och med externa parter.

Ej genomförda utredningar innebär också en kraftigt sänkt ambition för att genomföra investeringar och reinvesteringar under kommande år. Det medför även ökade risker för förgäveskostnader och större osäkerhet avseende tidiga kostnadsuppskattningar för investeringsprojekt.

5.2 Kommunikation

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärd som innebär minskad budget för stadsmiljöförvaltningens kommunikationsåtgärder.

Förvaltningen producerar och distribuerar en papperstidning *Färdskrivaren* vid två tillfällen per år. En möjlig åtgärd på kort/lång sikt är att sluta med att ge ut tidningen och ersätta med kortare informationsblad.

Risker och konsekvenser

Stadsmiljöförvaltningen är en nybildad förvaltning med behov av åtgärder inom kommunikationsområdet. Åtgärden att minska kommunikationsbudgeten leder till att förvaltningen inte kan genomföra vissa kommunikationsinsatser som är förväntade av en ny förvaltning så som omprofilering, annonsering med mera.

Trots ökad digitalisering bland äldre efter pandemin, så är kundgruppen ännu inte fullt ut vana vid att söka och ta emot information via nätet. Här fyller *Färdskrivaren* en funktion som informationskanal från förvaltningen.

6 Enkelt avhjälpna hinder

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Det finns 20 miljoner kronor centralt avsatta medel för enkelt avhjälpna hinder som stadsmiljönämnden genom beslut kan avropa, för fördelning till de nämnder som nominerar förslag om åtgärder. Förvaltningen ser att 10 miljoner kan riktas till åtgärder avseende hinder som uppstår på grund av mindre skötsel och underhållsåtgärder så att personer med funktionsvariationer inte drabbas av tillkommande hinder i stadsmiljön. Förvaltningen ser också en möjlighet att 2023 fördela del av resterande 10 miljoner till driftsverksamheten med stor påverkan på tillgänglighet och framkomlighet för exempelvis halkbekämpning och gaturenhållning

Risker och konsekvenser

På kort sikt kan förvaltningen prioritera att genomföra åtgärder som annars hade påverkat tillgängligheten. Påverkar stadens långsiktiga ambition avseende att undanröja enkelt avhjälpna hinder. Förvaltningen bedömer att det inom stadsmiljöförvaltningen inte kommer att vara möjligt att identifiera och genomföra nya åtgärder för enkelt avhjälpna hinder med de samlade

besparingsåtgärder som föreslås i handlingsplanen, då utredningskapaciteten begränsas. Staden kommer då inte att arbeta upp den särskilt avsatta budgetposten under året.

Bilaga 3 Åtgärdshandling 38 miljoner kronor

Stadsmiljönämnden

2023-05-26

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
1 Sammanfattning av förvaltningens förslag.....	3
2 Avveckling av verksamhet.....	3
2.1 Grön rehab	3
3 Sänkta servicenivåer	4
3.1 Sänkt ambitionsnivå på drift och underhåll av anläggningar.....	4
3.1.1 Planerat underhåll	4
3.1.2 Akut underhåll	5
3.2 Minskat tjänsteutbud.....	6
3.2.1 Påverkansåtgärder och övriga tjänster	6
4 Ökad extern finansiering.....	6
4.1 Schaktåterställning	6
4.2 Indexuppräknings på tecknade avtal	6
5 Personal	7
5.1 Kompetensutveckling planering och personalvård	7
5.2 Nuvarande och kommande vakanser	8
6 Verksamhetsutveckling.....	9
6.1 Utredningar.....	9
6.2 Kommunikation.....	9
7 Enkelt avhjälpna hinder.....	10

1 Sammanfattning av förvaltningens förslag

Rubrik	Åtgärd	Ekonomisk effekt 2023 (mnkr)
2.1	Grön rehab	2,0
3.1.1	Planerat underhåll	6,5
3.1.2	Akut underhåll	3,0
3.2.1	Påverkansåtgärder och övriga tjänster	0,32
4.1	Schaktåterställning	4,0
4.2	Indexuppräknings på tecknade avtal	3,0
5.1	Kompetensutveckling	2,5
5.2	Vakanser	4,23
6.1	Utredningar	2,375
6.2	Kommunikation	0,075
7	Enkelt avhjälpna hinder	10,0
Summa		38,0

2 Avveckling av verksamhet

Göteborgs Stad ombesörjer bland annat möjlighet till fraktrafik i Göteborgs södra skärgård, grön rehab, tillköp, avgiftsfri färjetrafik, icke kommunala badplatser, arbetsmarknadsåtgärder samt färdtjänstutskott.

Stadsmiljöförvaltningen ser behov av ställningstagande vad avser inriktning av aktuell verksamhet.

2.1 Grön rehab

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen av kommunfullmäktige har fått i uppdrag, att organisera och starta Grön Rehab för stadens medarbetare under 2023. Verksamheter med grön rehabilitering i fokus tar olika form beroende på förutsättningar och behov. Gemensamt för grön rehabilitering är användandet av naturmiljöer och ett personalteam bestående av flera professioner inkluderande både medicinsk- och naturkompetens.

Stadsmiljöförvaltningen har ingen verksamhet ännu inom området och planen är att först genomföra en behovsanalys riktad till HR-specialister och HR-chefer för att få en bild av behovet och därefter skapa ett upplägg på en förebyggande eller rehabiliterande insats riktad till medarbetare inom stadens förvaltningar.

Risker och konsekvenser

Eftersom förvaltningen ännu inte har vidtagit några åtgärder i form av att anställa personal, eller utöka lokaler eller liknande så finns det ingen risk för förgäveskostnader, då utredning och motsvarande görs av befintlig personal. Konsekvensen blir att förvaltningen inte kan fullgöra KF:s uppdrag och att medarbetarna i Göteborgs Stad inte kan använda Grön rehab som alternativ åtgärd för rehabilitering. Men genom att alla förvaltningar har upphandlad företagshälsovård som har många andra alternativa åtgärder och behandlingar att erbjuda är konsekvensen liten och inte märkbar för medarbetarna då verksamheten ännu inte har startat upp.

3 Sänkta servicenivåer

Det finns höga krav och förväntningar från boende, besökare och näringsliv på stadsmiljöförvaltningens tjänster. Inom vissa områden, däribland serviceresor, erbjuder förvaltningen tjänster som utförs utöver den lagstadgade grundnivån.

Hur stadens ytor sköts och underhålls har direkt koppling till boendes, besökares och verksammas upplevelse av staden som trygg och attraktiv.

3.1 Sänkt ambitionsnivå på drift och underhåll av anläggningar

En ekonomiskt hållbar stadsutveckling behöver ske i balans med en långsiktig finansiering av förvaltning och drift av staden. Staden investerar i nya anläggningar utan att säkerställa nödvändigt kommunbidrag så att kapitalvärdet kan upprätthållas över tid.

Goda stadsmiljöer är beroende av underhåll för att uppfattas som attraktiva, trygga och funktionella. Det långsiktiga underhållet är åtgärder som ofta inte syns men som säkerställer att stadens anläggningar kommer att fungera med bibehållen funktion. För att säkerställa en god ekonomisk hushållning krävs att ekonomiska resurser avsätts kontinuerligt för planerat underhåll i stället för akuta reparationer och underhåll. Att bara åtgärda akut genererar oplanerade störningar för våra kunder, kostar oftast väsentligt mycket mer och bidrar sällan till en robust och funktionell anläggning. De resurser som idag avsätts för att underhålla stadens anläggningar möter inte behovet och därmed ökar det ackumulerade underhållsbehovet. Det innebär att stora kostnader skjuts på framtiden vilket på sikt kommer att öka kostnaderna för underhållet ytterligare.

3.1.1 Planerat underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Genom att minska inspektioner och åtgärder på anläggningar, genom att lägga mindre medel på förebyggande underhåll (exempelvis tvättning, röjning och

rensning) och genom att minska driftåtgärder finns möjligheter till besparingar. Exempel på identifierade åtgärder är att inte beställa återställning av detektorer/slingor utifrån det underlag om fel (inventering) som gjorts, avstå underhåll av våtmarksåtgärder (naturvårdsinsatser), minska målning av broar och bullerskärmar, minska underhåll på aktivitetsplatser och friluftsanläggningar, begränsa mätning av sättningsbara konstruktioner samt minskade tilläggsarbeten (dagvatten, trafikanordningar etc.).

Naturvårdande underhåll har tidigare finansierats via kommunbidrag och genom så kallat LONA-bidrag. Gällande statsbudget reducerar möjligheten till LONA-bidrag kraftigt. Detta leder till att staden behöver ta en större del av kostnaderna för att kunna utföra samma uppdrag som tidigare.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen vid en sänkt ambitionsnivå är att kapitalvärdet och funktionen på anläggningen minskar. På längre sikt kommer det att bli dyrt för staden då underhållsskulden (däribland för naturmark) ökar och det krävs reinvesteringsåtgärder för att upprätthålla funktionen.

En begränsning av mätning av sättningsbara konstruktioner ökar risken för att förvaltningen inte har koll på om något händer i konstruktionerna vilket i förlängningen kan innebära risk för allvarliga personskador.

En minskad ambitionsnivå i fråga om tilläggsarbeten för dagvatten bedöms få stora konsekvenser på lång sikt kopplat till underhållsskulden för dagvattenavledning, översvämningar och miljöpåverkan på känslig natur samt biologisk påverkan i form av skador och utsläpp som kan leda till att stadens miljömål påverkas.

Minskad våtmarksskötsel får negativa konsekvenser för biologisk mångfald och friluftslivsvärden. Samtidigt leder det till en försämrad förmåga att hantera torka och översvämning samt försämrad rening av vatten.

I tillägg, bidrar ett minskat underhåll till att staden riskerar att inte upplevas omhändertagen och därmed mindre trygg och attraktiv.

3.1.2 Akut underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Omfattningen och behovet av akut underhåll är nära förknippat med det systematiska och planerade underhållet. Att åtgärda akut genererar oplanerade störningar för boende, besökare och näringsliv, kostar oftast väsentligt mycket mer och bidrar sällan till en robust och funktionell anläggning.

Risker och konsekvenser

En sänkt ambitionsnivå vad avser det akuta underhållet ger konsekvenser kopplat till förkortad livslängd av anläggningen samt påverkan på framkomlighet, tillgänglighet och säkerhet. Att snabbt åtgärda brister i det

offentliga rummet är därtill en viktig insats i trygghetsarbete. Exempel på vad en sänkt ambitionsnivå kan innebära är minskat antal schaktåterställningar, lampbyten, lagning av potthål och sprickor i beläggningen på gator och cykelbanor, trasiga underlag på lekplatser, utegym och andra aktivitetsytor samt att konstruktioner får stå kvar med osäker trygghet och säkerhet som följd. I tillägg ger ett minskat antal tillsynskontroller och lägre intäkter ger en försämrad kvalitet i anläggningen.

3.2 Minskat tjänsteutbud

3.2.1 Påverkansåtgärder och övriga tjänster

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom förvaltningens arbete i riktning mot ett ökat hållbart resande ingår tjänster och åtgärder för att medvetandegöra människor så att det gör ett hållbart transportval, oftast med målsättningen att öka cyklandet. Förvaltningen lyfter här fram tre möjliga åtgärder;

- Avsluta vårt arbete med *Cykelstadenappen*
- Inte delta i Västtrafiks kampanj - Vintercyklisten

Risker och konsekvenser

Åtgärderna kan få konsekvenser som gör att vi inte bidrar i samma utsträckning som tidigare mot målet att öka cyklande. Vi förlorar vår kontaktyta mot cyklisterna, som vi har genom cykelappen, vilket kan innebära att vi på sikt i stället behöver utveckla ett annat gränssnitt för synpunktshantering cykel.

4 Ökad extern finansiering

4.1 Schaktåterställning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Avser en engångskostnad för avgifter som ej har fakturerats av förvaltningen.

4.2 Indexuppräkning på tecknade avtal

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärden avser indexuppräkning på redan tecknade avtal.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen blir en något fördyrad kostnad för entreprenör eller leverantör.

5 Personal

Stadsmiljöförvaltningen har per april 2023 857 anställda, varav 779 är tillsvidareanställda, 48 är säsonganställda och 30 är timanställda. Förvaltningen har högsäsong under perioden maj till september och behöver säsongsanställda för att klara skötsel och städning av de offentliga rummen som till exempel badplatser, parker, naturområden och torg. Under tidigare år så har den genomsnittliga personalomsättningen i trafikkontoret respektive park-och naturförvaltningen legat på cirka 10 procent, men kan variera stort mellan avdelningar och befattningar. Förvaltningen har över 100 unika befattningar för att klara bredden i uppdraget. Det finns expertkompetens och befattningar med många medarbetare där kompetenskraven är mer generella och eller lägre.

5.1 Kompetensutveckling planering och personalvård

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I budget finns medel avsatt för kompetensutveckling, planering och personalvård. Detta är viktigt ur flera perspektiv.

Kompetensutveckling är viktigt ur flera perspektiv. Det ger ett mervärde i form av effektivare metoder och arbetssätt i verksamheten. Det är också ett led i att långsiktigt kunna bibehålla och utveckla befintliga medarbetare. Att ge goda möjligheter till kompetensutveckling gör att Göteborgs Stad och stadsmiljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare som får bibehålla sin personal, som i sin tur kan minska personalomsättningen på lång sikt. Många medarbetare behöver gå kurser löpande för att kunna behålla sina licenser för att få utföra vissa arbetsuppgifter. Eller för att följa med i förändringar av lagstiftning, regelverk eller ny teknik. Inom vissa områden, till exempel inom IT, behöves kompetenspåfyllnad utifrån ett säkerhetsperspektiv och även inom andra områden behöver man kontinuerligt omvärldsbevaka.

Vid enhets- och avdelningsmöten/planeringsdagar, planeras och utvärderas verksamheten. Där görs arbete med verksamhetsutveckling, team/grupputveckling, framtagande av gemensamma resultatmål.

I begreppet personalvård ryms de förmåner som Göteborgs Stad och förvaltningen ger via förmånsportalen Benify (motsvarar 1900 kr per medarbetare/år) samt men även personalsociala aktiviteter som till exempel jullunch eller liknande.

Syftet med planering och personalvård är att skapa ett sammanhang för medarbetarna som stärker den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på

arbetsplatsen. Genom en god organisationskultur skapar man dels en högre effektivitet och en bättre organisatorisk och social arbetsmiljö.

Risker och konsekvenser

Kortsiktiga risker med att minska kompetensutvecklingsinsatser och personalvård är att medarbetare inte får in viss nödvändig kompetens. På längre sikt finns risk att för ökad personalomsättningen om medarbetare väljer att gå vidare till andra arbetsgivare som erbjuder kompetensutvecklingsinsatser. Förvaltningen får svårare att vara en attraktiv arbetsgivare och locka till sig personal framför allt inom de tekniska yrkena. Det finns även risk att vi inte har fullgod kompetens inom vissa områden, som gör att vi inte använder rätt metoder och verktyg för att lösa uppdragen.

5.2 Nuvarande och kommande vakanser

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom offentlig sektor är 10 procent personalomsättning att betrakta som normalt. Ett åtgärdsförslag för att tillfälligt minska kostnaderna är att avvakta/senarelägga planerade rekrytering av en del av de tjänster som är vakanta eller som kommer bli vakanta. Ett visst mått av ersättningsrekryteringar för att säkerställa att det finns en bemanning behöver göras för att uppdrag ska kunna genomföras.

En genomsnittlig rekryteringsprocess för en tjänsteperson tar cirka 5,5 – 6 månader från start till dess att personen har tillträtt. Oftast startas rekryteringen innan tidigare medarbetare har slutat, vilket innebär att tjänsten av vakant i cirka tre till fyra månader.

Som ny förvaltning finns det också anledning och goda möjligheter att se över om uppdrag och arbetsuppgifter kan organiseras på annat sätt så att ersättningsrekrytering inte behöver göras.

Risker och konsekvenser

Den kortsiktiga risken med att inte rekrytera är att de medarbetare som finns kvar får allt för hög arbetsbelastning och det finns risk för stress och ohälsa. Det finns en risk att detta även leder till att fler personer säger upp sig och börjar leta efter andra uppdrag, och personalomsättningen kommer att öka ytterligare. Det finns också risker för att inte kunna fullgöra förvaltningens och gemensamma uppdrag inom stadsutvecklingsområdet, där stadsmiljöförvaltningen då inte kan delta med medarbetare i de olika projekt och uppdrag i den utsträckning som behövs.

Den långsiktiga risken är att projekt, skötsel och renhållning blir eftersatt i staden, då om antalet tjänster permanent behöver minskas, behöver också ambitionsnivåerna för dessa minskas. Det kan få effekter på trivsel, trygghet hos

de boende och turismen i Göteborg. Den långsiktiga risken är att förvaltningen behöver skära ned på personella resurser permanent att medarbetare behöver sägas upp och att de sedan hamnar i omställning och behöver stöd i denna process.

6 Verksamhetsutveckling

6.1 Utredningar

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom många av stadsmiljöförvaltningens verksamheter finns det behov att genomföra inledande utredningar/ inventeringar/ analyser för att kunna bedöma, planera och genomföra de slutliga åtgärderna. En rad utredningar har identifierats som möjliga att skjuta på i tid alternativt inte genomföra alls. Exempel nedan;

- Inte genomföra inventering av kajer i Älven med avseende på nyttjande av älven för godstransporter
- Ej genomföra nya utredningar inom klimatanpassning
- Skjuta på genomförandet av Framtidsgatan till 2024
- Avsluta konsultuppdrag ViaPM
- Ändra genomförande av utredning kring tillfälliga regleringar

Risker och konsekvenser

Att skjuta på utredningar eller inte genomföra dessa alls innebär konsekvenser på uteblivna leveranser av det som var syftet med utredningen/ inventeringen/ analysen. För många av dessa åtgärder får det direkta konsekvenser dels för de som är slutmottagare av leveransen men också att förvaltningen bryter samarbeten inom staden och med externa parter.

Ej genomförda utredningar innebär också en kraftigt sänkt ambition för att genomföra investeringar och reinvesteringar under kommande år. Det medför även ökade risker för förgäveskostnader och större osäkerhet avseende tidiga kostnadsuppskattningar för investeringsprojekt.

6.2 Kommunikation

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärd som innebär minskad budget för stadsmiljöförvaltningens kommunikationsåtgärder.

Förvaltningen producerar och distribuerar en papperstidning *Färdskrivaren* vid två tillfällen per år. En möjlig åtgärd på kort/lång sikt är att sluta med att ge ut tidningen och ersätta med kortare informationsblad.

Risker och konsekvenser

Stadsmiljöförvaltningen är en nybildad förvaltning med behov av åtgärder inom kommunikationsområdet. Åtgärden att minska kommunikationsbudgeten leder till att förvaltningen inte kan genomföra vissa kommunikationsinsatser som är förväntade av en ny förvaltning så som omprofilering, annonsering med mera.

Trots ökad digitalisering bland äldre efter pandemin, så är kundgruppen ännu inte fullt ut vana vid att söka och ta emot information via nätet. Här fyller *Färdskrivaren* en funktion som informationskanal från förvaltningen.

7 Enkelt avhjälpna hinder

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Det finns 20 miljoner kronor centralt avsatta medel för enkelt avhjälpna hinder som stadsmiljönämnden genom beslut kan avropa, för fördelning till de nämnder som nominerar förslag om åtgärder. Förvaltningen ser att 10 miljoner kan riktas till åtgärder avseende hinder som uppstår på grund av mindre skötsel och underhållsåtgärder så att personer med funktionsvariationer inte drabbas av tillkommande hinder i stadsmiljön.

Risker och konsekvenser

På kort sikt kan förvaltningen prioritera att genomföra åtgärder som annars hade påverkat tillgängligheten. Påverkar stadens långsiktiga ambition avseende att undanröja enkelt avhjälpna hinder. Förvaltningen bedömer att det inom stadsmiljöförvaltningen inte kommer att vara möjligt att identifiera och genomföra nya åtgärder för enkelt avhjälpna hinder med de samlade besparingsåtgärder som föreslås i handlingsplanen, då utredningskapaciteten begränsas. Staden kommer då inte att arbeta upp den särskilt avsatta budgetposten under året.

Bilaga 4 Åtgärdshandling 60 miljoner kronor

Stadsmiljönämnden

2023-05-26

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Sammanfattning av förvaltningens förslag	3
2 Avveckling av verksamhet	3
2.1 Grön rehab	3
3 Sänkta servicenivåer	4
3.1 Sänkt ambitionsnivå på skötsel.....	4
3.1.1 Vinterväghållning	4
3.1.2 Renhållning	5
3.2 Sänkt ambitionsnivå på drift och underhåll av anläggningar.....	6
3.2.1 Planerat underhåll	6
3.2.2 Akut underhåll	7
3.3 Minskat tjänsteutbud.....	7
3.3.1 Påverkansåtgärder och övriga tjänster	7
4 Ökad extern finansiering	8
4.1 Förändrade avgifter för starttillstånd	8
4.2 Schaktåterställning	8
4.3 Indexuppräknning på tecknade avtal	8
5 Personal	9
5.1 Kompetensutveckling planering och personalvård	9
5.2 Nuvarande och kommande vakanser	10
6 Verksamhetsutveckling	11
6.1 Utredningar.....	11
6.2 IT-utveckling	11
6.3 Kommunikation.....	12
7 Enkelt avhjälpna hinder	12

1 Sammanfattning av förvaltningens förslag

Rubrik	Åtgärd	Ekonomisk effekt 2023 (mnkr)
2.1	Grön rehab	2,0
3.1.1.	Vinterväghållning	2,5
3.1.2	Renhållning	0,68
3.2.1	Planerat underhåll	4,0
3.2.2	Akut underhåll	3,0
3.3.1	Påverkansåtgärder och övriga tjänster	0,32
4.1	Förändrade avgifter för starttillstånd	4,5
4.2	Schaktåterställning	4,0
4.3	Indexuppräknings på tecknade avtal	3,0
5.1	Kompetensutveckling	4,5
5.2	Vakanser	7,45
6.1	Utredningar	2,475
6.2	IT-utveckling	2,5
6.3	Kommunikation	0,075
7	Enkelt avhjälpna hinder	19,0
Summa		60,0

2 Avveckling av verksamhet

Göteborgs Stad ombesörjer bland annat möjlighet till fraktrafik i Göteborgs södra skärgård, grön rehab, tillköp, avgiftsfri färjetrafik, icke kommunala badplatser, arbetsmarknadsåtgärder samt färdtjänstutskott.

Stadsmiljöförvaltningen ser behov av ställningstagande vad avser inriktning av aktuell verksamhet.

2.1 Grön rehab

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen av kommunfullmäktige har fått i uppdrag, att organisera och starta Grön Rehab för stadens medarbetare under 2023. Verksamheter med grön rehabilitering i fokus tar olika form beroende på förutsättningar och behov. Gemensamt för grön rehabilitering är användandet av naturmiljöer och ett personalteam bestående av flera professioner inkluderande både medicinsk- och naturkompetens.

Stadsmiljöförvaltningen har ingen verksamhet ännu inom området och planen är att först genomföra en behovsanalys riktad till HR-specialister och HR-chefer för att få en bild av behovet och därefter skapa ett upplägg på en förebyggande eller rehabiliterande insats riktad till medarbetare inom stadens förvaltningar.

Risker och konsekvenser

Eftersom förvaltningen ännu inte har vidtagit några åtgärder i form av att anställa personal, eller utöka lokaler eller liknande så finns det ingen risk för förgäveskostnader, då utredning och motsvarande görs av befintlig personal. Konsekvensen blir att förvaltningen inte kan fullgöra KF:s uppdrag och att medarbetarna i Göteborgs Stad inte kan använda Grön rehab som alternativ åtgärd för rehabilitering. Men genom att alla förvaltningar har upphandlad företagshälsovård som har många andra alternativa åtgärder och behandlingar att erbjuda är konsekvensen liten och inte märkbar för medarbetarna då verksamheten ännu inte har startat upp.

3 Sänkta servicenivåer

Det finns höga krav och förväntningar från boende, besökare och näringsliv på stadsmiljöförvaltningens tjänster. Inom vissa områden, däribland serviceresor, erbjuder förvaltningen tjänster som utförs utöver den lagstadgade grundnivån.

Hur stadens ytor sköts och underhålls har direkt koppling till boendes, besökares och verksammas upplevelse av staden som trygg och attraktiv.

3.1 Sänkt ambitionsnivå på skötsel

Stadsmiljöförvaltningen arbetar löpande med vinter- och barmarksunderhåll som bidrar till framkomlighet och säkerhet, renhållning och belysning som gör staden trygg, snygg och säker samt beläggningar och grönytor som skapar funktion och trivsel.

I en stad med intensiv stadsutveckling ökar volymen ytor/anläggningar som ska skötas. Utvecklingen medför högre kostnad för verksamheten vilket inte beaktas tillräckligt i de ekonomiska ramarna. Det innebär att staden investerar i nya anläggningar utan att säkerställa nödvändigt kommunbidrag för att klara skötsel och underhåll för att behålla kapitalvärdet över tid.

3.1.1 Vinterväghållning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen utför många åtgärder för att säkerställa en god vinterväghållning. Aktuella kontrakt innefattar förutsättningar såsom åtgärdstider, startkriterier och beredskap. Genom att reglera vintersäsongens längd, sänka krav på utförande samt medge längre åtgärdstider vid snö inom

egenregi och i de nya upphandlingarna för Torslanda, Askim och Tynnered (effekt 2024 och framåt), kan förvaltningens kostnader minskas. Likaså kan en minskning av köpt byggledning och medgivande av lägre kvalitet på vinterväghållning i Slottsskogen och Trädgårdsföreningen bidra till lägre kostnader för förvaltningen.

Risker och konsekvenser

Konsekvenser av en lägre ambitionsnivå är sämre framkomlighet i staden, fler halkolyckor och generellt sämre trafiksäkerhet. Lägre ambitionsnivåer drabbar människor med begränsad rörlighet samt äldre hårt. En förändring skulle även leda till många kundsynpunkter, eventuella försäkringsärenden samt fler frågeställningar från media.

3.1.2 Renhållning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen ser en möjlighet att dra ner ambitionsnivån kopplat till renhållning. För att säkerställa detta behöver exempelvis ställning tas för att justera förutsättningar exempelvis vad avser skötselfrekvens, antalet tömningar av soptunnor, minskad gatusopning, plockning av skräp, åtgärdande av klotter och annan renhållning samt avstående av påverkansarbete i fråga om nedskräpning och skadedjur. Exempel på åtgärd är att ta bort kvälls- och helgstädning i Slottsskogen och Trädgårdsföreningen.

Risker och konsekvenser

Minskad renhållning ger negativa konsekvenser i form av att staden och däribland våra parker upplevs som skräpigare samtidigt som trivseln försämras och risken för skadedjur ökar. Extra beställningar av sanering är viktigt för att minska populationen av råttor. Råttor kan bidra till en känsla av otrygghet och en orenhet i de drabbade områdena.

Det finns ett stort behov av enkla och snabba åtgärder i stadens mer utsatta områden. Om ambitionsnivån sänks finns det risk för att förvaltningen inte kan följa sitt uppdrag gentemot andra funktioner som har motsvarande uppdrag vad avser trygghet och gestaltning.

Renhållning är en återkommande fråga inom platssamverkan för ökad trygghet såväl som en attraktiv stad. Med en minskad ambitionsnivå finns det risk för att sådana samarbeten inte kan fortsätta. Inom Citysamverkan är exempelvis påverkansarbete i fråga om nedskräpning och skadedjur en aktivitet. Minskat påverkansarbete leder till ökad nedskräpning och till ökade kostnader drift.

Konsekvenser vid ett eventuellt beslut om att minska ambitionsnivån är sammanfattningsvis missnöjda boende, besökare och näringsliv, fler skadedjur och att staden generellt ger ett sämre intryck vilket ger en negativ påverkan på bilden av Göteborg. Detta kan i sin tur påverka besöksnäringen.

I tillägg riskerar en minskad ambitionsnivå påverka den del av verksamheten som utförs i egen regi vilket konkret innebär behov av att minska antalet medarbetare.

3.2 Sänkt ambitionsnivå på drift och underhåll av anläggningar

En ekonomiskt hållbar stadsutveckling behöver ske i balans med en långsiktig finansiering av förvaltning och drift av staden. Staden investerar i nya anläggningar utan att säkerställa nödvändigt kommunbidrag så att kapitalvärdet kan upprätthållas över tid.

Goda stadsmiljöer är beroende av underhåll för att uppfattas som attraktiva, trygga och funktionella. Det långsiktiga underhållet är åtgärder som ofta inte syns men som säkerställer att stadens anläggningar kommer att fungera med bibehållen funktion. För att säkerställa en god ekonomisk hushållning krävs att ekonomiska resurser avsätts kontinuerligt för planerat underhåll i stället för akuta reparationer och underhåll. Att bara åtgärda akut genererar oplanerade störningar för våra kunder, kostar oftast väsentligt mycket mer och bidrar sällan till en robust och funktionell anläggning. De resurser som idag avsätts för att underhålla stadens anläggningar möter inte behovet och därmed ökar det ackumulerade underhållsbehovet. Det innebär att stora kostnader skjuts på framtiden vilket på sikt kommer att öka kostnaderna för underhållet ytterligare.

3.2.1 Planerat underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Genom att minska inspektioner och åtgärder på anläggningar, genom att lägga mindre medel på förebyggande underhåll (exempelvis tvättning, röjning och rensning) och genom att minska driftåtgärder finns möjligheter till besparingar. Exempel på identifierade åtgärder är att inte beställa återställning av detektorer/slingor utifrån det underlag om fel (inventering) som gjorts, avstå underhåll av våtmarksåtgärder (naturvårdsinsatser), minska målning av broar och bullerskärmar, minska underhåll på aktivitetsplatser och friluftsanläggningar, begränsa mätning av sättningsbara konstruktioner samt minskade tilläggsarbeten (dagvatten, trafikanordningar etc.).

Naturvårdande underhåll har tidigare finansierats via kommunbidrag och genom så kallat LONA-bidrag. Gällande statsbudget reducerar möjligheten till LONA-bidrag kraftigt. Detta leder till att staden behöver ta en större del av kostnaderna för att kunna utföra samma uppdrag som tidigare.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen vid en sänkt ambitionsnivå är att kapitalvärdet och funktionen på anläggningen minskar. På längre sikt kommer det att bli dyrt för staden då

underhållsskulden (däribland för naturmark) ökar och det krävs reinvesteringsåtgärder för att upprätthålla funktionen.

En begränsning av mätning av sättningsbara konstruktioner ökar risken för att förvaltningen inte har koll på om något händer i konstruktionerna vilket i förlängningen kan innebära risk för allvarliga personskador.

En minskad ambitionsnivå i fråga om tilläggsarbeten för dagvatten bedöms få stora konsekvenser på lång sikt kopplat till underhållsskulden för dagvattenavledning, översvämningar och miljöpåverkan på känslig natur samt biologisk påverkan i form av skador och utsläpp som kan leda till att stadens miljömål påverkas.

Minskad våtmarksskötsel får negativa konsekvenser för biologisk mångfald och friluftslivsvärden. Samtidigt leder det till en försämrad förmåga att hantera torka och översvämning samt försämrad rening av vatten.

I tillägg, bidrar ett minskat underhåll till att staden riskerar att inte upplevas omhändertagen och därmed mindre trygg och attraktiv.

3.2.2 Akut underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Omfattningen och behovet av akut underhåll är nära förknippat med det systematiska och planerade underhållet. Att åtgärda akut genererar oplanerade störningar för boende, besökare och näringsliv, kostar oftast väsentligt mycket mer och bidrar sällan till en robust och funktionell anläggning.

Risker och konsekvenser

En sänkt ambitionsnivå vad avser det akuta underhållet ger konsekvenser kopplat till förkortad livslängd av anläggningen samt påverkan på framkomlighet, tillgänglighet och säkerhet. Att snabbt åtgärda brister i det offentliga rummet är därtill en viktig insats i trygghetsarbete. Exempel på vad en sänkt ambitionsnivå kan innebära är minskat antal schaktåterställningar, lampbyten, lagning av potthål och sprickor i beläggningen på gator och cykelbanor, trasiga underlag på lekplatser, utegym och andra aktivitetsytor samt att konstruktioner får stå kvar med osäker trygghet och säkerhet som följd. I tillägg ger ett minskat antal tillsynskontroller och lägre intäkter ger en försämrad kvalitet i anläggningen.

3.3 Minskat tjänsteutbud

3.3.1 Påverkansåtgärder och övriga tjänster

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom förvaltningens arbete i riktning mot ett ökat hållbart resande ingår tjänster och åtgärder för att medvetandegöra människor så att det gör ett hållbart transportval, oftast med målsättningen att öka cyklandet. Förvaltningen lyfter här fram tre möjliga åtgärder;

- Avsluta vårt arbete med *Cykelstadenappen*
- Inte delta i Västtrafiks kampanj - Vintercyklisten

Risker och konsekvenser

Åtgärderna kan få konsekvenser som gör att vi inte bidrar i samma utsträckning som tidigare mot målet att öka cyklande. Vi förlorar vår kontaktyta mot cyklisterna, som vi har genom cykelappen, vilket kan innebära att vi på sikt i stället behöver utveckla ett annat gränssnitt för synpunktshantering cykel.

4 Ökad extern finansiering

4.1 Förändrade avgifter för starttillstånd

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Beslut om veckoavgifter för starttillstånd implementeras under 2023. Det innebär att berörda entreprenörer behöver betala per vecka för att få göra inskränkningar i framkomligheten. Syftet med detta är att minimera tiden för störningen samt att ge incitament för entreprenören att planera effektivt.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen bedöms bli en förbättrad framkomlighet i staden. För förvaltningen innebär förändringen en intäktsökning.

4.2 Schaktåterställning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Avser en engångskostnad för avgifter som ej har fakturerats av förvaltningen.

4.3 Indexuppräkning på tecknade avtal

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärden avser indexuppräkning på redan tecknade avtal.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen blir en något fördyrad kostnad för entreprenör eller leverantör.

5 Personal

Stadsmiljöförvaltningen har per april 2023 857 anställda, varav 779 är tillsvidareanställda, 48 är säsonganställda och 30 är timanställda. Förvaltningen har högsäsong under perioden maj till september och behöver säsongsanställda för att klara skötsel och städning av de offentliga rummen som till exempel badplatser, parker, naturområden och torg. Under tidigare år så har den genomsnittliga personalomsättningen i trafikkontoret respektive park-och naturförvaltningen legat på ca 10 procent, men kan variera stort mellan avdelningar och befattningar. Förvaltningen har över 100 unika befattningar för att klara bredden i uppdraget. Det finns expertkompetens och befattningar med många medarbetare där kompetenskraven är mer generella och eller lägre.

5.1 Kompetensutveckling planering och personalvård

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I budget finns medel avsatt för kompetensutveckling, planering och personalvård. Detta är viktigt ur flera perspektiv.

Kompetensutveckling är viktigt ur flera perspektiv. Det ger ett mervärde i form av effektivare metoder och arbetssätt i verksamheten. Det är också ett led i att långsiktigt kunna bibehålla och utveckla befintliga medarbetare. Att ge goda möjligheter till kompetensutveckling gör att Göteborgs Stad och stadsmiljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare som får bibehålla sin personal, som i sin tur kan minska personalomsättningen på lång sikt. Många medarbetare behöver gå kurser löpande för att kunna behålla sina licenser för att få utföra vissa arbetsuppgifter. Eller för att följa med i förändringar av lagstiftning, regelverk eller ny teknik. Inom vissa områden, till exempel inom IT, behöves kompetenspåfyllnad utifrån ett säkerhetsperspektiv och även inom andra områden behöver man kontinuerligt omvärldsbevaka.

Vid enhets- och avdelningsmöten/planeringsdagar, planeras och utvärderas verksamheten. Där görs arbete med verksamhetsutveckling, team/grupputveckling, framtagande av gemensamma resultatmål.

I begreppet personalvård ryms de förmåner som Göteborgs Stad och förvaltningen ger via förmånsportalen Benify (motsvarar 1900 kr per medarbetare/år) samt men även personalsociala aktiviteter som till exempel jullunch eller liknande.

Syftet med planering och personalvård är att skapa ett sammanhang för medarbetarna som stärker den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på

arbetsplatsen. Genom en god organisationskultur skapar man dels en högre effektivitet och en bättre organisatorisk och social arbetsmiljö.

Risker och konsekvenser

Kortsiktiga risker med att minska kompetensutvecklingsinsatser och personalvård är att medarbetare inte får in viss nödvändig. På längre sikt finns risk att för ökad personalomsättningen om medarbetare väljer att gå vidare till andra arbetsgivare som erbjuder kompetensutvecklingsinsatser. Förvaltningen får svårare att vara en attraktiv arbetsgivare sig och locka till sig personal framför allt inom de tekniska yrkena. Det finns även risk att vi inte har fullgod kompetens inom vissa områden, som gör att vi inte använder rätt metoder och verktyg för att lösa uppdragen.

5.2 Nuvarande och kommande vakanser

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom offentlig sektor är 10 procent personalomsättning att betrakta som normalt. Ett åtgärdsförslag för att tillfälligt minska kostnaderna är att avvakta/senarelägga planerade rekrytering av en del av de tjänster som är vakanta eller som kommer bli vakanta. Ett visst mått av ersättningsrekryteringar för att säkerställa att det finns en bemanning behöver göras för att uppdrag ska kunna genomföras.

En genomsnittlig rekryteringsprocess för en tjänsteperson tar ca 5,5 – 6 månader från start till dess att personen har tillträtt. Oftast startas rekryteringen innan tidigare medarbetare har slutat, vilket innebär att tjänsten av vakant i cirka tre till fyra.

Som ny förvaltning finns det också anledning och goda möjligheter att se över om uppdrag och arbetsuppgifter kan organiseras på annat sätt så att ersättningsrekrytering inte behöver göras.

Risker och konsekvenser

Den kortsiktiga risken med att inte rekrytera är att de medarbetare som finns kvar får allt för hög arbetsbelastning och det finns risk för stress och ohälsa. Det finns en risk att detta även leder till att fler personer säger upp sig och börjar leta efter andra uppdrag, och personalomsättningen kommer att öka ytterligare. Det finns också risker för att inte kunna fullgöra förvaltningens och gemensamma uppdrag inom stadsutvecklingsområdet, där Stadsmiljöförvaltningen då inte kan delta med medarbetare i de olika projekt och uppdrag i den utsträckning som behövs.

Den långsiktiga risken är att projekt, skötsel och renhållning blir eftersatt i staden, då om antalet tjänster permanent behöver minskas, behöver också ambitionsnivåerna för dessa minskas. Det kan få effekter på trivsel, trygghet hos

de boende och turismen i Göteborg. Den långsiktiga risken är att förvaltningen behöver skära ned på personella resurser permanent att medarbetare behöver sägas upp och att de sedan hamnar i omställning och behöver stöd i denna process.

6 Verksamhetsutveckling

6.1 Utredningar

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom många av stadsmiljöförvaltningens verksamheter finns det behov att genomföra inledande utredningar/ inventeringar/ analyser för att kunna bedöma, planera och genomföra de slutliga åtgärderna. En rad utredningar har identifierats som möjliga att skjuta på i tid alternativt inte genomföra alls. Exempel nedan;

- Inte genomföra inventering av kajer i Älven med avseende på nyttjande av älven för godstransporter
- Ej genomföra nya utredningar inom klimatanpassning
- Skjuta på genomförandet av Framtidsgatan till 2024
- Avsluta konsultuppdrag ViaPM
- Ändra genomförande av utredning kring tillfälliga regleringar

Risker och konsekvenser

Att skjuta på utredningar eller inte genomföra dessa alls innebär konsekvenser på uteblivna leveranser av det som var syftet med utredningen/ inventeringen/ analysen. För många av dessa åtgärder får det direkta konsekvenser dels för de som är slutmottagare av leveransen men också att förvaltningen bryter samarbeten inom staden och med externa parter.

Ej genomförda utredningar innebär också en kraftigt sänkt ambition för att genomföra investeringar och reinvesteringar under kommande år. Det medför även ökade risker för förgäveskostnader och större osäkerhet avseende tidiga kostnadsuppskattningar för investeringsprojekt.

6.2 IT-utveckling

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Det finns stora förväntningar på utveckling och förvaltning av IT system/ tjänster samt digitalisering av tjänster som på sikt kan effektivisera verksamheten. Stadsmiljöförvaltningen har ett stort antal IT-system för en mängd olika kritiska verksamheter. Som ny förvaltning behövs en

genomlysning av verksamhetens behov och vilka system som ingick vid bildandet av förvaltningen. Det arbetet pågår men är inte slutfört.

En rad åtgärder som kan förskjutas i tid har föreslagits;

- Avvakta med utveckling inom BI/DW (uppföljning, statistik, analys och datalager)
- Lägre bemanning på IT driftsupport
- Avvakta med infrastrukturprojekt (datahall, nätverk, datasystem)
- Skjuta fram virtualisering av SQL-miljöerna (databaserna)
- Avvakta med att utveckla automatiserade driftuppsättningsflöden för egenutvecklade system (ex på parkering)

Risker och konsekvenser

Risker och konsekvenser med att skjuta på planerade åtgärder inom IT-utveckling är en sårbar verksamhet där driftstörningar och driftstopp i kritisk verksamhet kan bli vanligare och ta längre tid att åtgärda. Tillgängligheten för tjänster blir lägre för medarbetare och kunder. Beslutsunderlag kan bli sämre om faktaunderlag saknas och det tar längre tid att göra analyser manuellt.

6.3 Kommunikation

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärd som innebär minskad budget för stadsmiljöförvaltningens kommunikationsåtgärder.

Förvaltningen producerar och distribuerar en papperstidning *Färdskrivaren* vid två tillfällen per år. En möjlig åtgärd på kort/lång sikt är att sluta med att ge ut tidningen och ersätta med kortare informationsblad.

Risker och konsekvenser

Stadsmiljöförvaltningen är en nybildad förvaltning med behov av åtgärder inom kommunikationsområdet. Åtgärden att minska kommunikationsbudgeten leder till att förvaltningen inte kan genomföra vissa kommunikationsinsatser som är förväntade av en ny förvaltning så som omprofilering, annonsering med mera.

Trots ökad digitalisering bland äldre efter pandemin, så är kundgruppen ännu inte fullt ut vana vid att söka och ta emot information via nätet. Här fyller *Färdskrivaren* en funktion som informationskanal från förvaltningen.

7 Enkelt avhjälpna hinder

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Det finns 20 miljoner kronor centralt avsatta medel för enkelt avhjälpna hinder som stadsmiljönämnden genom beslut kan avropa, för fördelning till de nämnder som nominerar förslag om åtgärder. Förvaltningen ser att 10 miljoner kan riktas till åtgärder avseende hinder som uppstår på grund av mindre skötsel och underhållsåtgärder så att personer med funktionsvariationer inte drabbas av tillkommande hinder i stadsmiljön. Förvaltningen ser också en möjlighet att 2023 fördela del av resterande 10 miljoner till driftsverksamheten med stor påverkan på tillgänglighet och framkomlighet för exempelvis halkbekämpning och gaturenhållning

Risker och konsekvenser

På kort sikt kan förvaltningen kan prioritera att genomföra åtgärder som annars hade påverkat tillgängligheten. Påverkar stadens långsiktiga ambition avseende att undanröja enkelt avhjälpna hinder. Förvaltningen bedömer att det inom Stadsmiljöförvaltningen inte kommer att vara möjligt att identifiera och genomföra nya åtgärder för enkelt avhjälpna hinder med de samlade besparingsåtgärder som föreslås i handlingsplanen, då utredningskapaciteten begränsas. Staden kommer då inte att arbeta upp den särskilt avsatta budgetposten under året.

Bilaga 5 Åtgärdshandling 90 miljoner kronor

Stadsmiljönämnden

2023-05-26

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
1 Sammanfattning av förvaltningens förslag.....	3
2 Avveckling av verksamhet.....	3
2.1 Grön rehab	3
2.2 Tillköp av seniorkort.....	4
2.3 Politiska uppdrag	4
3 Sänkta servicenivåer	5
3.1 Sänkt ambitionsnivå på skötsel.....	5
3.1.1 Vinterväghållning	6
3.1.2 Renhållning	6
3.2 Sänkt ambitionsnivå på drift och underhåll av anläggningar.....	7
3.2.1 Planerat underhåll	7
3.2.2 Akut underhåll	8
3.3 Serviceresor	9
3.3.1 Avtalad grundläggande service.....	9
3.3.2 Resor till daglig verksamhet.....	10
3.4 Minskat tjänsteutbud.....	10
3.4.1 Påverkansåtgärder och övriga tjänster	10
4 Ökad extern finansiering.....	11
4.1 Förändrade avgifter för starttillstånd	11
4.2 Schaktåterställning	11
4.3 Indexuppräknings på tecknade avtal	11
5 Personal	11
5.1 Kompetensutveckling planering och personalvård	12
5.2 Nuvarande och kommande vakanser	13
6 Verksamhetsutveckling.....	13
6.1 Utredningar.....	13
6.2 IT-utveckling	14
6.3 Kommunikation.....	15
7 Enkelt avhjälpade hinder.....	15

1 Sammanfattning av förvaltningens förslag

Rubrik	Åtgärd	Ekonomisk effekt 2023 (mnkr)
2.1	Grön rehab	-2,0
2.2	Tillköp av seniorekort	-24,0
2.3	Politiska uppdrag	-0,25
3.1.1.	Vinterväghållning	-2,5
3.1.2	Renhållning	-1,68
3.2.1	Planerat underhåll	-5,5
3.2.2	Akut underhåll	-3,0
3.3.1	Avtalad grundläggande service	-0,3
3.3.2	Avgifter – resor daglig verksamhet	-2,0
3.4.1	Påverkansåtgärder och övriga tjänster	-0,32
4.1	Förändrade avgifter för starttillstånd	-4,5
4.2	Schaktåterställning	-4,0
4.3	Indexuppräknings på tecknade avtal	-3,0
5.1	Kompetensutveckling	-5,0
5.2	Vakanser	-7,9
6.1	Utredningar	-2,475
6.2	IT-utveckling	-2,5
6.3	Kommunikation	-0,075
7	Enkelt avhjälpna hinder	-19,0
Summa		90

2 Avveckling av verksamhet

Göteborgs Stad ombesörjer bland annat möjlighet till fraktrafik i Göteborgs södra skärgård, grön rehab, tillköp, avgiftsfri färjetrafik, icke kommunala badplatser, arbetsmarknadsåtgärder samt färdtjänstutskott.

Stadsmiljöförvaltningen ser behov av ställningstagande vad avser inriktning av aktuell verksamhet.

2.1 Grön rehab

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen av kommunfullmäktige har fått i uppdrag, att organisera och starta Grön Rehab för stadens medarbetare under 2023.

Verksamheter med grön rehabilitering i fokus tar olika form beroende på

förutsättningar och behov. Gemensamt för grön rehabilitering är användandet av naturmiljöer och ett personalteam bestående av flera professioner inkluderande både medicinsk- och naturkompetens.

Stadsmiljöförvaltningen har ingen verksamhet ännu inom området och planen är att först genomföra en behovsanalys riktad till HR-specialister och HR-chefer för att få en bild av behovet och därefter skapa ett upplägg på en förebyggande eller rehabiliterande insats riktad till medarbetare inom stadens förvaltningar.

Risker och konsekvenser

Eftersom förvaltningen ännu inte har vidtagit några åtgärder i form av att anställa personal, eller utöka lokaler eller liknande så finns det ingen risk för förgäveskostnader, då utredning och motsvarande görs av befintlig personal. Konsekvensen blir att förvaltningen inte kan fullgöra KF:s uppdrag och att medarbetarna i Göteborgs Stad inte kan använda Grön rehab som alternativ åtgärd för rehabilitering. Men genom att alla förvaltningar har upphandlad företagshälsovård som har många andra alternativa åtgärder och behandlingar att erbjuda är konsekvensen liten och inte märkbar för medarbetarna då verksamheten ännu inte har startat upp.

2.2 Tillköp av seniorkort

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I ramen har nämnden tillförts budget för tillköp för seniorkort. I nuläget genomförs cirka 17 miljoner resor per år. I Västra Götalandsregionen finns förslag om att erbjuda 25 procent rabatt för seniorer. Beslut i detta väntas sommaren 2023. Västtrafik kommer i samband med detta att besluta om en ny modell för seniorkort som träder i kraft 2024. Inför införandet avslutas befintliga avtal och nya avtal tecknas. Prisbilden för staden är ännu okänd. Avtalet med Västtrafik avseende seniorbiljetter har sex månaders uppsägningstid. I besparingsförslaget har förvaltningen utgått från att en uppsägning beslutas i maj och träder i kraft i november 2023.

Risker och konsekvenser

Seniorkorten har stor, positiv effekt på äldres rörlighet och självständighet. En höjning av åldersgränsen bedöms påverka de äldres rörlighet och självständighet negativt och samtidigt leda till större efterfrågan på serviceresor. Likaså kan en eventuell förändring medföra att förvaltningen blir av med statlig medfinansiering till investeringsprojekt (förutsatt att det inte går att identifiera andra motsvarande motprestationer).

2.3 Politiska uppdrag

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljönämnden/ förvaltningen har tilldelats ett antal politiska uppdrag förutom det grunduppdrag som finns beskrivet i reglementet. Dels de 25 uppdrag som fördelades i kommunfullmäktiges budget för 2023, dels de uppdrag som har lämnats till nämnden/förvaltningen under årets första fyra månader. Sammanlagt har förvaltningen ett 40-tal uppdrag att hantera. Politiska uppdrag kan vara finansierade fullt/ delvis/ eller inte alls när de mottas. De uppdrag som inkommer löpande under året är inte inplanerade i verksamhetsplanen och kräver därför omprioriteringar av verksamhet. Förvaltningen försöker alltid att ha hög prioritering på de uppdrag som fördelas till stadsmiljönämnden/ förvaltningen men ett dess politiska uppdragen har här identifierats som möjliga åtgärder för besparing tillfälligt eller permanent;

- Inte genomföra KF uppdrag - säkra cykelvägar och bilfria zoner vid skolor.

Risker och konsekvenser

De åtgärder som här är föreslagna är alla publika åtgärder som får direkta konsekvenser för boende, besökare och näringsliv men också en sämre måloppfyllelse för stadens mål inom området. Flera av åtgärderna är dessutom påbörjade och kommunicerade vilket gör att det finns en publik förväntan som vi inte kommer kunna möta.

För pilotområde cykel innebär det även att genomförda åtgärder inte kan justeras eller följas upp.

Det finns också konsekvenser för den kompetens som vi upphandlar för utförande och för de samarbetspartners som vi har inom uppdragen. Konsekvenser som ger effekter även på längre sikt.

3 Sänkta servicenivåer

Det finns höga krav och förväntningar från boende, besökare och näringsliv på stadsmiljöförvaltningens tjänster. Inom vissa områden, däribland serviceresor, erbjuder förvaltningen tjänster som utförs utöver den lagstadgade grundnivån.

Hur stadens ytor sköts och underhålls har direkt koppling till boendes, besökares och verksammas upplevelse av staden som trygg och attraktiv.

3.1 Sänkt ambitionsnivå på skötsel

Stadsmiljöförvaltningen arbetar löpande med vinter- och barmarksunderhåll som bidrar till framkomlighet och säkerhet, renhållning och belysning som gör staden trygg, snygg och säker samt beläggningar och grönytor som skapar funktion och trivsel.

I en stad med intensiv stadsutveckling ökar volymen ytor/anläggningar som ska skötas. Utvecklingen medför högre kostnad för verksamheten vilket inte beaktas tillräckligt i de ekonomiska ramarna. Det innebär att staden investerar i nya

anläggningar utan att säkerställa nödvändigt kommunbidrag för att klara skötsel och underhåll för att behålla kapitalvärdet över tid.

3.1.1 Vinterväghållning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen utför många åtgärder för att säkerställa en god vinterväghållning. Aktuella kontrakt innefattar förutsättningar såsom åtgärdstider, startkriterier och beredskap. Genom att reglera vintersäsongens längd, sänka krav på utförande samt medge längre åtgärdstider vid snö inom egenregi och i de nya upphandlingarna för Torslanda, Askim och Tynnered (effekt 2024 och framåt), kan förvaltningens kostnader minskas. Likaså kan en minskning av köpt byggledning och medgivande av lägre kvalitet på vinterväghållning i Slottsskogen och Trädgårdsföreningen bidra till lägre kostnader för förvaltningen.

Risker och konsekvenser

Konsekvenser av en lägre ambitionsnivå är sämre framkomlighet i staden, fler halkolyckor och generellt sämre trafiksäkerhet. Lägre ambitionsnivåer drabbar människor med begränsad rörlighet samt äldre hårt. En förändring skulle även leda till många kundsynpunkter, eventuella försäkringsärenden samt fler frågeställningar från media.

3.1.2 Renhållning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Stadsmiljöförvaltningen ser en möjlighet att dra ner ambitionsnivån kopplat till renhållning. För att säkerställa detta behöver exempelvis ställning tas för att justera förutsättningar exempelvis vad avser skötselfrekvens, antalet tömningar av soptunnor, minskad gatusopning, plockning av skräp, åtgärdande av klotter och annan renhållning samt avstående av påverkansarbete i fråga om nedskräpning och skadedjur. Exempel på åtgärd är att ta bort kvälls- och helgstädning i Slottsskogen och Trädgårdsföreningen.

Risker och konsekvenser

Minskad renhållning ger negativa konsekvenser i form av att staden och däribland våra parker upplevs som skräpigare samtidigt som trivseln försämras och risken för skadedjur ökar. Extra beställningar av sanering är viktigt för att minska populationen av råttor. Råttor kan bidra till en känsla av otrygghet och en orenhet i de drabbade områdena.

Det finns ett stort behov av enkla och snabba åtgärder i stadens mer utsatta områden. Om ambitionsnivån sänks finns det risk för att förvaltningen inte kan följa sitt uppdrag gentemot andra funktioner som har motsvarande uppdrag vad avser trygghet och gestaltning.

Renhållning är en återkommande fråga inom platssamverkan för ökad trygghet såväl som en attraktiv stad. Med en minskad ambitionsnivå finns det risk för att sådana samarbeten inte kan fortsätta. Inom Citysamverkan är exempelvis påverkansarbete i fråga om nedskräpning och skadedjur en aktivitet. Minskat påverkansarbete leder till ökad nedskräpning och till ökade kostnader drift.

Konsekvenser vid ett eventuellt beslut om att minska ambitionsnivån är sammanfattningsvis missnöjda boende, besökare och näringsliv, fler skadedjur och att staden generellt ger ett sämre intryck vilket ger en negativ påverkan på bilden av Göteborg. Detta kan i sin tur påverka besöksnäringen.

I tillägg riskerar en minskad ambitionsnivå påverka den del av verksamheten som utförs i egen regi vilket konkret innebär behov av att minska antalet medarbetare.

3.2 Sänkt ambitionsnivå på drift och underhåll av anläggningar

En ekonomiskt hållbar stadsutveckling behöver ske i balans med en långsiktig finansiering av förvaltning och drift av staden. Staden investerar i nya anläggningar utan att säkerställa nödvändigt kommunbidrag så att kapitalvärdet kan upprätthållas över tid.

Goda stadsmiljöer är beroende av underhåll för att uppfattas som attraktiva, trygga och funktionella. Det långsiktiga underhållet är åtgärder som ofta inte syns men som säkerställer att stadens anläggningar kommer att fungera med bibehållen funktion. För att säkerställa en god ekonomisk hushållning krävs att ekonomiska resurser avsätts kontinuerligt för planerat underhåll i stället för akuta reparationer och underhåll. Att bara åtgärda akut genererar oplanerade störningar för våra kunder, kostar oftast väsentligt mycket mer och bidrar sällan till en robust och funktionell anläggning. De resurser som idag avsätts för att underhålla stadens anläggningar möter inte behovet och därmed ökar det ackumulerade underhållsbehovet. Det innebär att stora kostnader skjuts på framtiden vilket på sikt kommer att öka kostnaderna för underhållet ytterligare.

3.2.1 Planerat underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Genom att minimera inspektioner och åtgärder på anläggningar, genom att lägga mindre medel på förebyggande underhåll (exempelvis tvättning, röjning och rensning) och genom att minimera driftåtgärder finns möjligheter till besparingar. Exempel på identifierade åtgärder är att inte beställa återställning av detektorer/slingor utifrån det underlag om fel (inventering) som gjorts, avstå underhåll av våtmarksåtgärder (naturvårdsinsatser), minska målning av broar och bullerskärmar, minska underhåll på aktivitetsplatser och friluftsanläggningar, begränsa mätning av sättningsbara konstruktioner samt minskade tilläggsarbeten (dagvatten, trafikanordningar etc.).

Naturvårdande underhåll har tidigare finansierats via kommunbidrag och genom så kallat LONA-bidrag. Gällande statsbudget reducerar möjligheten till LONA-bidrag kraftigt. Detta leder till att staden behöver ta en större del av kostnaderna för att kunna utföra samma uppdrag som tidigare.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen vid en sänkt ambitionsnivå är att kapitalvärdet och funktionen på anläggningen minskar. På längre sikt kommer det att bli dyrt för staden då underhållsskulden (däribland för naturmark) ökar och det krävs reinvesteringsåtgärder för att upprätthålla funktionen.

En begränsning av mätning av sättningsbara konstruktioner ökar risken för att förvaltningen inte har koll på om något händer i konstruktionerna vilket i förlängningen kan innebära risk för allvarliga personskador.

En minskad ambitionsnivå i fråga om tilläggsarbeten för dagvatten bedöms få stora konsekvenser på lång sikt kopplat till underhållsskulden för dagvattenavledning, översvämningar och miljöpåverkan på känslig natur samt biologisk påverkan i form av skador och utsläpp som kan leda till att stadens miljömål påverkas.

Minskad våtmarksskötsel får negativa konsekvenser för biologisk mångfald och friluftslivsvärden. Samtidigt leder det till en försämrad förmåga att hantera torka och översvämning samt försämrad rening av vatten.

I tillägg, bidrar ett minskat underhåll till att staden riskerar att inte upplevas omhändertagen och därmed mindre trygg och attraktiv.

3.2.2 Akut underhåll

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Omfattningen och behovet av akut underhåll är nära förknippat med det systematiska och planerade underhållet. Att åtgärda akut genererar oplanerade störningar för boende, besökare och näringsliv, kostar oftast väsentligt mycket mer och bidrar sällan till en robust och funktionell anläggning.

Risker och konsekvenser

En sänkt ambitionsnivå vad avser det akuta underhållet ger konsekvenser kopplat till förkortad livslängd av anläggningen samt påverkan på framkomlighet, tillgänglighet och säkerhet. Att snabbt åtgärda brister i det offentliga rummet är därtill en viktig insats i trygghetsarbete. Exempel på vad en sänkt ambitionsnivå kan innebära är minskat antal schaktåterställningar, lampbyten, lagning av potthål och sprickor i beläggningen på gator och cykelbanor, trasiga underlag på lekplatser, utegym och andra aktivitetsytor samt att konstruktioner får stå kvar med osäker trygghet och säkerhet som följd. I tillägg ger ett minskat antal tillsynskontroller och lägre intäkter ger en försämrad kvalitet i anläggningen.

3.3 Serviceresor

Göteborg ska vara tillgängligt för alla och förvaltningen ska stödja arbetet kring tillgänglighet i stadens fysiska miljö. Förvaltningen ansvarar för att bidra till tillgänglig och självständig mobilitet för resenärer med särskilda behov genom att erbjuda olika typer av serviceresor.

3.3.1 Avtalad grundläggande service

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom verksamheten serviceresor finns det höga krav på god service. Stadsmiljöförvaltningen erbjuder en del tjänster som utförs utöver den lagstadgade grundnivån. Exempel på justeringar som skulle kunna implementeras är att endast ge möjlighet till extra service för den enskilde i samband med resa under lågtrafik, att inte köra in på gård om det finns en nedfälld bom, att inte hämta och lämna resenär utöver fastighetens entré, att inte erbjuda bärhjälp av kassar samt att inte tillhandahålla bilbarnstol vid resor.

I tillägg är befintlig kategorisering av färdtjänstillstånd i behov av en översyn för att i högre grad anpassas till resenärerna faktiska förmåga att använda flexlinjen. Varje resa i högtrafik som flyttas från färdtjänst till flexlinje ger positiv effekt.

Därtill finns möjlighet att vidta åtgärder för att minska så kallade ”bomresor”, dvs resor som ej genomförs då personen som bokat resan uteblir. Ett exempel på åtgärd är att neka fast bokade resor för resenärer som har många bommade resor. Ett annat alternativt ta ut en avgift vid ej avbokad resa.

Risker och konsekvenser

Ett eventuellt beslut om att inte tillhandahålla bilbarnstol vid resor innebär att det blir ett föräldraansvar att ha med sig bilbarnstol alternativt att en särskild avgift införs för att stadsmiljöförvaltningen tillhandahåller bilbarnstol. Att tillhandahålla bilbarnstol är en tjänst Göteborgs Stad infört för att säkerställa en trygg och säker resa. En konsekvens av detta är att en del föräldrar inte längre kan resa med sina barn alternativt att de får ökade kostnader för att köpa egna bilbarnstolar.

Att enbart erbjuda möjlighet till extra service för den enskilde i samband med resa under lågtrafik innebär att en del resenärer inte kan resa på de tider som de önskar. Det kan även innebära ökade kostnader för hemtjänst eller personlig assistans om resenären inte har en möjlighet att anpassa sina restider för att få hjälp av föraren, dessutom ser vi att det sannolikt kommer att innebära en ökning av olyckor och tillbud. Likaså kan för förvaltningen interna kostnader för administration tillkomma. Den grundläggande servicenivå Göteborgs Stad har i dagsläget bedöms vara nationell standard.

Åtgärder för att komma till rätta med antalet bomresor kan innebära en mer krånglig vardag för den enskilde resenären, då varje resa måste bokas separat

efter flera bommade resor. Det kan också innebära mer administration för exempelvis grundskoleförvaltningen, då resenärer som får resor borttagna vid frekventa bommar kommer att vända sig till grundskoleförvaltningen som beställare. Likaså kan behovet av att förhålla sig till GDPR komplicera möjligheten till genomförande. Vid införande av eventuella avgifter så kan detta innebära ökade administrativa kostnader för stadsmiljöförvaltningen.

3.3.2 Resor till daglig verksamhet

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Att införa egenavgifter för resenärer som reser till och från daglig verksamhet genom att definiera resor till daglig verksamhet som färdtjänstresor bedöms möjligt. Likaså bedöms det möjligt att sluta bevilja årskort för de resenärer som åker allmän kollektivtrafik till daglig verksamhet.

Risker och konsekvenser

Effekter av en justering av egenavgifterna bedöms ge ökade intäkter men också ett förväntat minskat resande. En definition av resor till daglig verksamhet som färdtjänstresor innebär bland annat att behovet av resor bedöms utifrån färdtjänstlagen. Detta kan sannolikt betyda att vissa resenärer som idag beviljats resor av Funktionsstöd, inte uppfyller kriterierna för färdtjänstillstånd.

3.4 Minskat tjänsteutbud

3.4.1 Påverkansåtgärder och övriga tjänster

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom förvaltningens arbete i riktning mot ett ökat hållbart resande ingår tjänster och åtgärder för att medvetandegöra människor så att det gör ett hållbart transportval, oftast med målsättningen att öka cyklandet. Förvaltningen lyfter här fram tre möjliga åtgärder;

- Avsluta vårt arbete med *Cykelstadenappen*
- Inte delta i Västtrafiks kampanj - Vintercyklisten

Risker och konsekvenser

Åtgärderna kan få konsekvenser som gör att vi inte bidrar i samma utsträckning som tidigare mot målet att öka cyklande. Vi förlorar vår kontaktyta mot cyklisterna, som vi har genom cykelappen, vilket kan innebära att vi på sikt i stället behöver utveckla ett annat gränssnitt för synpunktshantering cykel.

4 Ökad extern finansiering

4.1 Förändrade avgifter för starttillstånd

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Beslut om veckoavgifter för starttillstånd implementeras under 2023. Det innebär att berörda entreprenörer behöver betala per vecka för att få göra inskränkningar i framkomligheten. Syftet med detta är att minimera tiden för störningen samt att ge incitament för entreprenören att planera effektivt.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen bedöms bli en förbättrad framkomlighet i staden. För förvaltningen innebär förändringen en intäktsökning.

4.2 Schaktåterställning

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Avser en engångskostnad för avgifter som ej har fakturerats av förvaltningen.

4.3 Indexuppräkning på tecknade avtal

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärden avser indexuppräkning på redan tecknade avtal.

Risker och konsekvenser

Konsekvensen av förändringen blir en något fördyrad kostnad för entreprenör eller leverantör.

5 Personal

Stadsmiljöförvaltningen har per april 2023 857 anställda, varav 779 är tillsvidareanställda, 48 är säsonganställda och 30 är timanställda. Förvaltningen har högsäsong under perioden maj till september och behöver säsonganställda för att klara skötsel och städning av de offentliga rummen som till exempel badplatser, parker, naturområden och torg. Under tidigare år så har den genomsnittliga personalomsättningen i trafikkontoret respektive park-och naturförvaltningen legat på ca 10 procent, men kan variera stort mellan avdelningar och befattningar. Förvaltningen har över 100 unika befattningar för att klara bredden i uppdraget. Det finns expertkompetens och befattningar med många medarbetare där kompetenskraven är mer generella och eller lägre.

5.1 Kompetensutveckling planering och personalvård

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

I budget finns medel avsatt för kompetensutveckling, planering och personalvård. Detta är viktigt ur flera perspektiv.

Kompetensutveckling är viktigt ur flera perspektiv. Det ger ett mervärde i form av effektivare metoder och arbetssätt i verksamheten. Det är också ett led i att långsiktigt kunna bibehålla och utveckla befintliga medarbetare. Att ge goda möjligheter till kompetensutveckling gör att Göteborgs Stad och stadsmiljöförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare som får bibehålla sin personal, som i sin tur kan minska personalomsättningen på lång sikt. Många medarbetare behöver gå kurser löpande för att kunna behålla sina licenser för att få utföra vissa arbetsuppgifter. Eller för att följa med i förändringar av lagstiftning, regelverk eller ny teknik. Inom vissa områden, till exempel inom IT, behöves kompetenspåfyllnad utifrån ett säkerhetsperspektiv och även inom andra områden behöver man kontinuerligt omvärldsbevaka.

Vid enhets- och avdelningsmöten/planeringsdagar, planeras och utvärderas verksamheten. Där görs arbete med verksamhetsutveckling, team/grupputveckling, framtagande av gemensamma resultatmål.

I begreppet personalvård ryms de förmåner som Göteborgs Stad och förvaltningen ger via förmånsportalen Benify (motsvarar 1900 kr per medarbetare/år) samt men även personalsociala aktiviteter som till exempel jullunch eller liknande.

Syftet med planering och personalvård är att skapa ett sammanhang för medarbetarna som stärker den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på arbetsplatsen. Genom en god organisationskultur skapar man dels en högre effektivitet och en bättre organisatorisk och social arbetsmiljö.

Risker och konsekvenser

Kortsiktiga risker med att minska kompetensutvecklingsinsatser och personalvård är att medarbetare inte får in viss nödvändig. På längre sikt finns risk att för ökad personalomsättningen om medarbetare väljer att gå vidare till andra arbetsgivare som erbjuder kompetensutvecklingsinsatser. Förvaltningen får svårare att vara en attraktiv arbetsgivare sig och locka till sig personal framför allt inom de tekniska yrkena. Det finns även risk att vi inte har fullgod kompetens inom vissa områden, som gör att vi inte använder rätt metoder och verktyg för att lösa uppdragen.

5.2 Nuvarande och kommande vakanser

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom offentlig sektor är 10 procent personalomsättning att betrakta som normalt. Ett åtgärdsförslag för att tillfälligt minska kostnaderna är att avvakta/senarelägga planerade rekrytering av en del av de tjänster som är vakanta eller som kommer bli vakanta. Ett visst mått av ersättningsrekryteringar för att säkerställa att det finns en bemanning behöver göras för att uppdrag ska kunna genomföras.

En genomsnittlig rekryteringsprocess för en tjänsteperson tar ca 5,5 – 6 månader från start till dess att personen har tillträtt. Oftast startas rekryteringen innan tidigare medarbetare har slutat, vilket innebär att tjänsten av vakant i cirka tre till fyra.

Som ny förvaltning finns det också anledning och goda möjligheter att se över om uppdrag och arbetsuppgifter kan organiseras på annat sätt så att ersättningsrekrytering inte behöver göras.

Risker och konsekvenser

Den kortsiktiga risken med att inte rekrytera är att de medarbetare som finns kvar får allt för hög arbetsbelastning och det finns risk för stress och ohälsa. Det finns en risk att detta även leder till att fler personer säger upp sig och börjar leta efter andra uppdrag, och personalomsättningen kommer att öka ytterligare. Det finns också risker för att inte kunna fullgöra förvaltningens och gemensamma uppdrag inom stadsutvecklingsområdet, där Stadsmiljöförvaltningen då inte kan delta med medarbetare i de olika projekt och uppdrag i den utsträckning som behövs.

Den långsiktiga risken är att projekt, skötsel och renhållning blir eftersatt i staden, då om antalet tjänster permanent behöver minskas, behöver också ambitionsnivåerna för dessa minskas. Det kan få effekter på trivsel, trygghet hos de boende och turismen i Göteborg. Den långsiktiga risken är att förvaltningen behöver skära ned på personella resurser permanent att medarbetare behöver sägas upp och att de sedan hamnar i omställning och behöver stöd i denna process.

6 Verksamhetsutveckling

6.1 Utredningar

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Inom många av stadsmiljöförvaltningens verksamheter finns det behov att genomföra inledande utredningar/ inventeringar/ analyser för att kunna bedöma,

planera och genomföra de slutliga åtgärderna. En rad utredningar har identifierats som möjliga att skjuta på i tid alternativt inte genomföra alls. Exempel nedan;

- Ej utreda åtgärder för trafiksäkerhet i Angered
- Ej utreda nya behov för investering
- Avbryta pågående utredningsarbeten (inklusive politiska uppdrag)
- Inte genomföra inventering av kajer i Älven med avseende på nyttjande av älven för godstransporter
- Ändra genomförande av utredning kring tillfälliga regleringar
- Senarelägga utredning om molntjänst för resehanteringssystem
- Ej genomföra nya utredningar inom klimatanpassning
- Ej genomföra utredningar kollektivtrafik
- Avbryta utredningar och projektutveckling inom miljöområdet
- Inte avropa konsultarbetet i för beläggningsplan centrum (syftar till att bättre kunna möta upp driftens snabba förfrågningar)
- Skjuta på genomförandet av Framtidsgatan till 2024
- Inte resurssätta uppdatering av Teknisk handbok
- EJ genomföra LONA-projekt - Art- och blomrika vägkanter
- Ej genomföra förstudie för nytt systemstöd - TK-dok

Risker och konsekvenser

Att skjuta på utredningar eller inte genomföra dessa alls innebär konsekvenser på uteblivna leveranser av det som var syftet med utredningen/ inventeringen/ analysen. För många av dessa åtgärder får det direkta konsekvenser dels för de som är slutmottagare av leveransen men också att förvaltningen bryter samarbeten inom staden och med externa parter.

Ej genomförda utredningar innebär också en kraftigt sänkt ambition för att genomföra investeringar och reinvesteringar under kommande år. Det medför även ökade risker för förgäveskostnader och större osäkerhet avseende tidiga kostnadsuppskattningar för investeringsprojekt.

6.2 IT-utveckling

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Det finns stora förväntningar på utveckling och förvaltning av IT system/ tjänster samt digitalisering av tjänster som på sikt kan effektivisera verksamheten. Stadsmiljöförvaltningen har ett stort antal IT-system för en mängd olika kritiska verksamheter. Som ny förvaltning behövs en genomlysning av verksamhetens behov och vilka system som ingick vid bildandet av förvaltningen. Det arbetet pågår men är inte slutfört.

En rad åtgärder som kan förskjutas i tid har föreslagits;

- Avvakta med utveckling inom BI/DW (uppföljning, statistik, analys och datalager)

- Lägre bemanning på IT driftsupport
- Avvakta med infrastrukturprojekt (datahall, nätverk, datasystem)
- Skjuta fram virtualisering av SQL-miljöerna (databaserna)
- Avvakta med att utveckla automatiserade driftuppsättningsflöden för egenutvecklade system (ex på parkering)

Risker och konsekvenser

Risker och konsekvenser med att skjuta på planerade åtgärder inom IT-utveckling är en sårbar verksamhet där driftstörningar och driftstopp i kritisk verksamhet kan bli vanligare och ta längre tid att åtgärda. Tillgängligheten för tjänster blir lägre för medarbetare och kunder. Beslutsunderlag kan bli sämre om faktaunderlag saknas och det tar längre tid att göra analyser manuellt.

6.3 Kommunikation

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Åtgärd som innebär minskad budget för stadsmiljöförvaltningens kommunikationsåtgärder.

Förvaltningen producerar och distribuerar en papperstidning *Färdskrivaren* vid två tillfällen per år. En möjlig åtgärd på kort/lång sikt är att sluta med att ge ut tidningen.

Risker och konsekvenser

Stadsmiljöförvaltningen är en nybildad förvaltning med behov av åtgärder inom kommunikationsområdet. Åtgärden att minska kommunikationsbudgeten leder till att förvaltningen inte kan genomföra vissa kommunikationsinsatser som är förväntade av en ny förvaltning så som omprofilering, annonsering med mera.

Trots ökad digitalisering bland äldre efter pandemin, så är kundgruppen ännu inte fullt ut vana vid att söka och ta emot information via nätet. Här fyller *Färdskrivaren* en funktion som informationskanal från förvaltningen.

7 Enkelt avhjälpna hinder

Bakgrund/beskrivning av verksamhet

Det finns 20 miljoner kronor centralt avsatta medel för enkelt avhjälpna hinder som stadsmiljönämnden genom beslut kan avropa, för fördelning till de nämnder som nominerar förslag om åtgärder. Förvaltningen ser att 10 miljoner kan riktas till åtgärder avseende hinder som uppstår på grund av mindre skötsel och underhållsåtgärder så att personer med funktionsvariationer inte drabbas av tillkommande hinder i stadsmiljön. Förvaltningen ser också en möjlighet att 2023 fördela resterande 10 miljoner till driftsverksamheten med stor påverkan

på tillgänglighet och framkomlighet för exempelvis halkbekämpning och gaturenhållning

Risker och konsekvenser

På kort sikt kan förvaltningen kan prioritera att genomföra åtgärder som annars hade påverkat tillgängligheten. Påverkar stadens långsiktiga ambition avseende att undanröja enkelt avhjälpna hinder. Förvaltningen bedömer att det inom Stadsmiljöförvaltningen inte kommer att vara möjligt att identifiera och genomföra nya åtgärder för enkelt avhjälpna hinder med de samlade besparingsåtgärder som föreslås i handlingsplanen, då utredningskapaciteten begränsas. Staden kommer då inte att arbeta upp den särskilt avsatta budgetposten under året.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-04-13

Diarienummer SMF-2023-00657

Handläggare

Lisa Sundell/ Lena Thylén

Telefon: 0703-143533

E-post: lisa.sundell@stadsmiljo.goteborg.se

Delårsrapport mars 2023 stadsmiljönämnden

Förslag till beslut

I stadsmiljönämnden

1. Stadsmiljönämnden godkänner, Delårsrapport mars 2023 stadsmiljönämnden, bilaga 1 till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Stadsmiljönämnden godkänner, Uppföljning av stadsmiljönämndens uppdrag 2023, underbilaga 2 i delårsrapporten.
3. Stadsmiljönämnden godkänner, Uppföljning av Göteborgs Stads klimatväxlingssystem för tjänsteresor och klimatväxlingsfond 2022, underbilaga 3 i delårsrapporten.
4. Stadsmiljönämnden justerar ärendet omedelbart.

Ärendet

Enligt kommunstyrelsens anvisningar skall nämnderna lämna delårsrapport per mars och augusti samt årsrapport per december. För rapporten har stadsledningskontoret upprättat en rapportmall med anvisningar för rapportens innehåll och form.

Sammanfattning

Periodens ekonomi och prognos

Periodens avvikelse uppgår till -62,3 miljoner kronor mot periodiserad budget som är +22,3 miljoner.

Årsprognosen visar ett underskott om 130 miljoner kronor och kan förklaras av hittills identifierade strukturella underskott samt att förvaltningens verksamheter kraftigt påverkas av inflation.

Periodens utfall avseende investeringsutgifter uppgår till 103,3 mnkr brutto och uppdelningen mellan nyinvestering och reinvestering är i nivå med budgeterad fördelning. Även om periodens utfall är lågt uppgår det till en förväntad volym, eftersom tyngdpunkten av investeringsutgifterna beräknas till hösten.

Med anledning av negativt periodutfall och negativ prognos ska förvaltningen enligt gällande regelverk ta fram en handlingsplan som kommer presenteras för nämnden på ett extra nämndsammanträde den 17 maj.

Framställan om tilläggsbudget

En framställan om kompletteringsbudget hanteras i stadsmiljönämnden parallellt med delårsrapporten.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Delårsrapporten är av formell karaktär och den ekonomiska bedömningen framgår av bilaga till tjänsteutlåtandet; Delårsrapport mars 2023 stadsmiljönämnden.

Bedömning ur ekologisk dimension

Delårsrapporten är av formell karaktär. Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension

Bedömning ur social dimension

Delårsrapporten är av formell karaktär. Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Information om Delårsrapport mars 2023 har presenterats vid FSG 2023-04-20.

Bilagor

1. Delårsrapport mars 2023 stadsmiljönämnden

Lisa Sundell

Förvaltningscontroller

Anders Ramsby

Förvaltningsdirektör